

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10. ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου τοῦ ἐκάστου ἔτους· καὶ εἶναι ἐτήσια.—Γραφεῖον τῆς Διευθυντικῆς: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

12 Νοεμβρίου 1878

ΠΑΝΟΜΟΙΟΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ
ΖΩΗ ΚΑΠΛΑΝΗ

Φαίη Κωνσταντίνου 19 Δ' 78

ΟΛΙΒΕΡ ΤΟΥΪΣΓ

Ἐκ τῶν τοῦ Καρόλου Δίκενς.
Συγγράμα· ἰδί σελ. 711.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ΄

Ἐνθα κατὰ τὸ ἐνὸν ἐπαγορθοῦται ἀδιακρίσια
τις γενομένη ἐν προηγουμένῳ κεφαλαίῳ.

Ἐπειδὴ ἀνάμυστον ὄλωσ εἶναι εἰς ταπεινὸν συγγραφέα νὰ κάμνη, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ, νὰ περιμένη πρόσωπον ὑψηλόν, οἷον εἶναι τὸ πρόσωπον ἐνὸς ἐνοριακοῦ κλητῆρος, ἐστραμμένα ἔχον τὰ νῶτα εἰς τὸ πῦρ, καὶ τὰ κράσπεδα τοῦ ἐνδύματός του ἀνασηκωμένα, καὶ ἐπειδὴ πολὺ πλέον ἀνευλαβὲς καὶ ἔλλειψιν ἐμφαίνον καλῆς συμπεριφορᾶς συγγραφῆς γνωρίζοντος τὸν κόσμον εἶναι τὸ νὰ δεικνύῃ τὴν αὐτὴν ἀφροντισίαν προκειμένου περὶ κυρίας, ἐφ' ἧς ὁ κλητῆρ ἠξίωσε νὰ ρίψῃ βλέμμα ἀγάπης καὶ τρυφερότητος, καὶ νὰ ψιθυρίσῃ εἰς τὸ οὖς αὐτῆς λόγους γλυκεῖς, οἵτινες λεγόμενοι ὑπὸ τοιοῦτου σπουδαίου προσώπου, ἦσαν ἱκανοὶ νὰ συγκινήσωσιν εὐαρέστως τὴν καρδίαν νέας κόρης, ἢ γυναικὸς οἰασθήτε τάξεως, ὁ χαράσσων τὰς γραμμὰς ταύτας εὐσυνείδητος ἱστοριογράφος, ἐμμένων εἰς τὰ αἰσθημάτα σεβασμοῦ καὶ ὑπολήψεως, ἅτινα τρέφομεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ πρὸς τοὺς ἀσκούντας σπουδαίαν τινὰ καὶ ἔξοχον ἐξουσίαν, σπεύδει νὰ ἐπανορθώσῃ τὸ λάθός του, ἀποδίδων τὸν ἀπαιτούμενον εἰς τὴν θέσιν των σεβασμὸν καὶ προσφερόμενος αὐτοῖς μετὰ πάσης τῆς ὀφειλομένης τιμῆς εἰς τὸ ὑψηλὸν αὐτῶν ἀξίωμα καὶ συνεπῶς εἰς τὰ μέγιστα πλεονεκτήματά των. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, προετίθετο νὰ παρενθέσῃ ἐνταῦθα, πρὸς ψυχαγωγίαν καὶ διδασκαλίαν τοῦ εὐσυνειδήτου ἀναγνώστου, πραγματεῖαν περὶ τοῦ θείου δικαιώματος τῶν κλητῆρων, δι' ἧς θάπεδεικνυτο ὅτι ἐνοριακὸς κλητῆρ ἀδυνατεῖ νὰ πράξῃ τὸ κακόν· ἀλλ' εὐρίσκειται δυστυχῶς εἰς τὴν ἀνάγκην ἐλλεῖψει χώρου καὶ χρόνου νὰ αναβάλῃ τὸ σχέδιον τοῦτο εἰς ἄλλην κατάλληλον εὐκαιρίαν. Ὅταν δὲ προουσιασθῇ τοιαύτη, εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ποδείξῃ ὅτι εἰς κλητῆρ, ἐν τῇ πλή-

ρει ἐξασκήσει ἀπασῶν τῶν λειτουργιῶν τῆς θέσεως αὐτοῦ, δηλὸν ὅτι εἰς κλητῆρ ἐνοριακὸς προσκεκολλημένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐνοριακοῦ πτωχοκομείου καὶ ἐνοριακοῦ ναοῦ, δυνάμει τῶν λειτουργιῶν τούτων εἶναι πεποικισμένος μὲ ὅλα τὰ πλεονεκτήματα, ἢ μᾶλλον μὲ πάσας τὰς τελειότητας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ὅτι δὲ οἱ δικαστικοὶ καὶ οἱ διοικητικοὶ κλητῆρες καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ τῶν ἐνοριακῶν ὑποκαταστημάτων, παρασάγγας ὅλους ἀπέχουσι τῆς τοιαύτης τελειότητος· ἀληθὲς ὅτι οἱ κλητῆρες τῶν ἐνοριακῶν ὑποκαταστημάτων κατέχουσι τὴν δευτέραν θέσιν, ἀλλὰ πάλιν μεταξὺ τούτων καὶ τῶν κυρίως ἐνοριακῶν κλητῆρων χάσμα μέγα ἐστήρικται.

Ὁ κύριος Μπάμμυπ λοιπὸν ἠρίθμησε καὶ ἐπανηρίθμησε τὰ κοχλιάρια τοῦ τεύου, ἐστάθμισε καὶ ἀνεστάθμισε τὴν σακχαρολαβίδα, ἐξήτασε προσεκτικῶς τὸ ἀγγεῖον τοῦ γάλακτος, ἐπεθεώρησε λεπτομερέστατα τὰ ἐπιπλα, ζήτησας ἀκόμη νὰ βεβαιωθῇ καὶ περὶ τῆς ὕλης δι' ἧν ἦσαν γεμισμένα τὰ καθίσματα. Τὴν ἔρευναν ταύτην ἐπανέλαβε πεντάκις ἢ ἑξάκις προτοῦ συλλογισθῆ ὅτι ἡ κυρία Κόρνυ εἶχε καιρὸν νὰ ἐπιστρέψῃ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μία ἰδέα ἐπιφέρει τὴν ἄλλην, καὶ ἐπειδὴ οὐδεὶς κρότος ἀνήγγειλε τὴν ἐπάνοδον τῆς οἰκονομοῦ, ὁ κύριος Μπάμμυπ ἐσεκέφθη ὅτι ἄριστα θὰ ἐποίει εὐχαριστῶν πληρέστατα τὴν περιεργίαν αὐτοῦ, διὰ ταχεῖας ἐπιθεωρήσεως τῶν ἐν τῇ ἱματιοθήκῃ τῆς κυρίας Κόρνυ.

Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἐπλησίασε τὸ οὖς εἰς τὸ κλειθρον ὅπως βεβαιωθῇ ὅτι οὐδεὶς ἤρχετο, ἀκολούθως ἀρχίζων ἐκ τῶν κάτω προέβη εἰς τὴν ἔρευναν τριῶν μακρῶν συρτῶν, περιεχόντων ἐνδύματα ἐν καλῇ καταστάσει, καλυπτομένων πρὸς προφύλαξιν διὰ στρωμάτων ἐφημεριδίων καὶ περιφρουρουμένων κατὰ τῶν σητῶν διὰ ξηρᾶς λεβαντίδος ἐγκατεσπαρμένης ἐν αὐτοῖς. Ταῦτα ἰδὼν ὁ κύριος Μπάμμυπ ἐφάνη καταγοητευθεὶς· ἐξακολουθῶν δὲ τὰς ἐρέυνας αὐτοῦ εὐρεν εἰς τὸν ἄνω σύρτην δεξιόθεν τοῦ κλειθρου μικρὰν πυξίδα καλῶς κεκλεισμένην, ἣτις σεισθεῖσα ἀνέδωκεν ἤχογ μεταλλικὸν λίαν εὐάρεστον. Τοῦτου γενομένου, ὁ κύριος Μπάμμυπ ἐπανῆλθεν ἡσυχῶς εἰς τὴν προτέραν θέσιν του καὶ ἐκάθησεν εἰπὼν σοβαρῶς καὶ μετὰ σταθερότητος, «Ἀπεφασίσθη τὸ πρᾶγμα!» Μετὰ τὴν ἀ-

ξιοσημείωτον ταύτην ἐπιφώνησιν, ἔσεισε τὴν κεφαλὴν ὡς ἄνθρωπος εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ παρετήρει μετ' εὐαρεσκείας τοὺς πόδας του πλαγίῳθεν.

Ἐξηκολούθει ἔτι νὰ θαυμάζῃ ἑαυτὸν, ὅτε ἡ κυρία Κόρνυ εἰσηγήθη βιαίως εἰς τὸ δωμάτιον, ἔπεσεν ἀσθμαίνουσα ἐπὶ τινος καθίσματος παρὰ τὴν ἐστίαν, ἔθηκε τὴν παλάμην τῆς μιᾶς χειρὸς ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν της καὶ τὴν τῆς ἐτέρας ἐπὶ τῆς καρδίας της, ὡς γυνὴ μέλλουσα νὰ λιποθυμήσῃ.

«Κυρία Κόρνυ, εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμυλ προσκλίνων ἐπὶ τῆς οἰκονόμου, τί τρέχει, κυρία; Σᾶς συνέβη τίποτε, κυρία; Ἀποκριθῆτέ μου, σᾶς καθικετεύω. Κάθημαι ἐπάνω εἰς. . . εἰς. . .» Ὁ κύριος Μπάμμυλ ἐν τῇ ταραχῇ του δὲν κατόρθωσε νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν λέξιν τὰ κάρβουνα, διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη νὰ προσθέσῃ «Κάθημαι ἐπάνω εἰς τὰ ξύλα.

— Ὁ κύριος Μπάμμυλ, εἶπεν ἡ κυρία, μὴν ἐρωτᾶτε, εἶμαι κατασυγχισμένη,

— Κατασυγχισμένη! κυρία, ἀνεκραύγασεν ὁ κύριος Μπάμμυλ. . . Μήπως εἶχε κἀνεὶς τὴν αὐθάδειαν νὰ; . . . Ἄ, ἐννοῶ! προσέθηκεν ἀναλαβὼν τὸ μεγαλοπρεπὲς ἦθος του εἰς αὐτὸ θὰ εἶναι αἰτία αὐτοὶ οἱ ἄθλιοι καὶ ἔλεεινοί, οἱ πτωχοί!

— Εἶναι φρικτὸν νὰ το συλλογισθῇ κἀνεὶς! εἶπεν ἡ κυρία φρίσσουσα.

— Τότε μὴ το συλλογιζέσθε πλέον, κυρία, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπάμμυλ.

— Δὲν ἤμπορῶ, εἶπεν ἡ κυρία κλαυθυρίζουσα.

— Τότε πάρετε κᾶτι τι κυρία, εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμυλ διὰ τῆς μειλιχωτέρας αὐτοῦ φωνῆς. Ὀλίγον κρασί;

— Ὁ Θεὸς φυλάξοι! ἀπεκρίνατο ἡ κυρία Κόρνυ ἀδύνατον. . . Ὁ! ἐκεῖ τὸ ἐπάνω χώρισμα, δεξιᾶ. Ὁ!

Συγχρόνως δὲ ἡ κυρία ἐδακτυλοδείκτει τὴν σκευοθήκην καὶ ἐξηκολούθει τοὺς νευρικοὺς αὐτῆς σπασμούς. Ὁ κύριος Μπάμμυλ ὤρμησεν εἰς τὴν σκευοθήκην, ἔλαβε μίαν πρασίνην φιάλην ἐκ τοῦ ὑποδειχθέντος χωρίσματος, ἐπλήρωσεν ἓνα κύαθον τείου ἐκ τοῦ ἐν ταύτῃ περιεχομένου ὑγροῦ, καὶ ἐπλησίασεν αὐτὸν εἰς τὰ χεῖλη τῆς κυρίας.

«Εἶμαι καλλίτερα τώρα,» εἶπεν ἡ κυρία Κόρνυ πεσοῦσα πάλιν εἰς τὸ καθισμά της, ἀφ' οὗ ἐκένωσε πρῶτον τὸ ἡμισυ τοῦ κυάθου.

Ὁ κύριος Μπάμμυλ ὕψωσεν εὐλαβῶς τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὴν ὄροφὴν εἰς σημεῖον εὐχαριστίας τῷ Θεῷ, εἶτα κατεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ κυάθου καὶ ὠσφράνθη τὸ ποτόν.

«Εἶναι μέντα μὲ πιπέρι, εἶπεν ἡ κυρία Κόρνυ διὰ φωνῆς ἀσθενούς, μειδιῶσα εὐαρέστως τῷ κλητῆρι. Δοκιμάσατέ ταν' ἔχει καὶ ὀλίγο. . . ὀλίγον ἀπὸ κᾶτι ἄλλο.»

Ὁ κύριος Μπάμμυλ ἐδοκίμασε τὸ ποτόν, ἔστη κατ' ἀρχὰς ὡς ἀμφιρρέπων, εἶτα ἐπλατάγησε τὴν γλῶσσάν του, τὸ ἐδοκίμασε καὶ αὖθις καὶ ἐκένωσε τὸν κύαθον.

«Εἶναι πολὺ δυναμωτικὸν, εἶπεν ἡ κυρία Κόρνυ.

— Πολὺ δυναμωτικὸν, πράγματι, κυρία μου, προσεῖπεν ὁ κλητῆρ' ἀκολούθως ἐπλησίασε τὸ καθισμά του εἰς τὸ τῆς οἰκονόμου, καὶ διὰ φωνῆς τρυφερᾶς τὴν ἠρώτησε μήπως τῇ συνέβη τι δυσάρεστον.

— Τίποτε, ἀπεκρίνατο ἡ κυρία Κόρνυ· εἶναι διότι εἶμαι πλάσμα πολὺ εὐαίσθητον, πολὺ ἀδύνατον!

— Ὁ! ὄχι, ἀδύνατον, ὄχι, κυρία μου, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμυλ πλησιάζας ἔτι μᾶλλον τὸ καθισμά του. Τί λέγετε; ἀδύνατη σεῖς, κυρία Κόρνυ.

— Ὅλοι εἴμεθα ἀδύνατα πλάσματα, εἶπεν ἡ κυρία Κόρνυ, ἀποφαινομένη γενικῶς.

— Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια,» εἶπεν ὁ κλητῆρ.

Ἐπὶ ἐν ἡ δύο λεπτὰ ἐτήρησαν ἀμφοτέροι σιγὴν, ἣν ἐχρησιμοποίησεν ὁ κύριος Μπάμμυλ πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ἀποφθέγματος ἐκείνου, μεταθέσας τὸν βραχιονά του ἀπὸ τῶν νώτων τοῦ καθίσματος τῆς κυρίας Κόρνυ, ὅπου τὸν εἶχε κατ' ἀρχὰς στηρίξει, εἰς τὴν ὀσφὺν αὐτῆς, ἣν περιέβαλε δι' αὐτοῦ.

«Ὅλοι εἴμεθα ἀσθενῆ πλάσματα, τῷ ὄντι,» εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμυλ.

Ἡ κυρία Κόρνυ ἐστέναξε.

«Μὴ στενάξετε, κυρία Κόρνυ, εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμυλ.

— Δὲν ἤμπορῶ νὰ βαστάξω, εἶπεν ἡ κυρία Κόρνυ, καὶ ἐστέναξεν αὖθις.

— Αὐτὸ τὸ δωμάτιον εἶναι πολὺ κόμμοδον, κυρία, εἶπεν ὁ κλητῆρ, στρέφων περὶ αὐτὸν τὰ βλέμματα. Ἄν προστεθῇ καὶ ἄλλο ἐν εἰς αὐτὸ θὰ ἦναι τέλειον νοικοκυριό.

— Δύο δωμάτια θὰ ἦσαν παραπολλὰ δι' ἓνα μόνον πρόσωπον, ἐψιθύρισεν ἡ κυρία.

— Ἄλλὰ δὲν εἶναι παραπολλὰ διὰ δύο, ὑπέλαβεν ὁ κύριος Μπάμμυλ τρυφερῶς· τί στοχάζεσθε, κυρία Κόρνυ;»

Εἰς τοὺς λόγους τούτους τοῦ κλητῆρος ἡ κυρία Κόρνυ ἐταπεινώσε τὴν κεφαλὴν, ὁ δὲ κλητῆρ ἐταπεινώσεν ἐπίσης τὴν ἰδικὴν του διὰ νὰ ἴδῃ τὴν μορφήν τῆς κυρίας Κόρνυ. Αὕτη ὅμως, μετὰ πολλῆς ἐτοιμότητος πνεύματος, ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀπέσυρε τὴν χεῖρα, ὅπως ἐκβάλλῃ δῆθεν τὸ μανδύγιόν της, ἀκολούθως δὲ ἀφῆκεν αὐτὴν ἀνεπαισθῆτως εἰς τὴν τοῦ κυρίου Μπάμμυλ.

«Τὸ συμβούλιον σᾶς παραχωρεῖ τὰ κάρβουνα, ἢ ὄχι; ἠρώτησεν ὁ κλητῆρ, θλίβων τρυφερῶς τὴν χεῖρα τῆς κυρίας Κόρνυ.

— Καὶ τὸν φωτισμὸν, ἀπεκρίνατο αὕτη, ἀνταποδίδουσα ἐλαφρῶς τὴν θλίψιν τῆς χειρὸς.

— Τὰ κάρβουνα, τὸν φωτισμὸν, καὶ τὴν κυριακίαν, εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμυλ. ὦ! κυρία Κόρνυ, εἰσθε ἄγγελος!»

Ἡ κυρία δὲν ἠδυνήθη νάντιστῆ εἰς τοιαύτην ἔρμην ἀγάπης· ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ κλητήρος, οὗτος δὲ ἀπέθηκε φλογερὸν ἀσπασμὸν ἐπὶ τῆς ἀγνῆς ῥινὸς τῆς οἰκονόμου.

«Τί ἐνοριακὴ ἐντέλεια! ἀνεφώνησεν ὁ κύριος Μπάμμυλ μετὰ παραφορᾶς. Εἰξέστε, ἀξιολάτρευτος κυρία, ὅτι ὁ κύριος Σλάωτ εἶναι χειρότερα ἀπόψε.

— Μάλιστα, ἀπεκρίνατο δειλῶς ἡ κυρία Κόρνυ.

— Δὲν θὰ τὴν βγάλῃ τὴν ἐβδομάδα, καθὼς λέγει ὁ ἰατρός, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Μπάμμυλ. Εἶναι ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ καταστήματος. Ἄμα ἀποθάνῃ, θὰ χηρεύσῃ ἡ θέσις, καὶ θὰ χηρεασθῇ νὰ διορισθῇ ἄλλος. ὦ! κυρία Κόρνυ! τί μέλλον! τί εὐκαιρία νὰ ἐνώσωμεν δύο καρδιάς καὶ νὰ κάμωμεν νοικοκυριό!»

Ἡ κυρία Κόρνυ ὠλόλυζεν.

«Εἰπέτε το ἓνα λογάκι! ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κύριος Μπάμμυλ καὶ ἔκλινε πρὸς τὴν δειλὴν ἐκείνην καλλονήν. Εἰπέ το τὸ μικρὸ αὐτὸ λογάκι, θελκτικῆ μου κυρία Κόρνυ!

— Ν. . . αἰ! ἐστέναξεν ἡ οἰκονόμος.

— Καὶ ἐν ἄλλῳ ἀκόμη, ἐξηκολούθησεν ὁ κλητήρ. Συγκρατήσατε τὴν συγκίνησιν σας διὰ τὰ μου ἀποκριθῆτε ἓνα μόνον λόγον ἀκόμη. . . Διὰ πότε ὁ γάμος;»

Δις ἡ κυρία Κόρνυ προσεπάθησε νὰ ἀποκριθῇ καὶ δις ἡ φωνὴ αὐτῆς ἐκόπη. Τέλος συγκεντρώσασα ὅλον αὐτῆς τὸ θάρρος, περιεπτύξατο διὰ τῶν βραχιόνων τὸν τράχηλον τοῦ κυρίου Μπάμμυλ, λέγουσα· «Εὐθὺς ὅταν θελήσητε, διότι δὲν ἠμπορῶ νὰ σου ἀντισταθῶ, καλέ μου φίλε!»

Κανονισθείσης οὕτω φιλικῶς καὶ πρὸς ἀμοιβαίαν εὐχαρίστησιν τῆς ὑποθέσεως, ἐπεσφράγισαν τὴν συμφωνίαν κενώσαντες καὶ ἕτερον κυνήσκον μέντας μετὰ πεπέρους, ἧτις μεγάλως θὰ ὠφέλησε τὴν κυρίαν εἰς τὴν ταραχὴν καὶ τὴν συγκίνησιν ὅπου ἦτο. Ἐν ᾧ δὲ ἐκίρνα τὸ ποτὸν, ἀνήγγειλεν εἰς τὸν κύριον Μπάμμυλ τὸν θάνατον τῆς γραίας.

«Ποῦ καλὰ, εἶπεν ὁ κλητήρ, ῥοφήσας ἠδουπαθῶς τὴν μένταν. Θὰ περάσω, τώρα εἰς τὸν δρόμον μου, ἀπὸ τοῦ Σάουαρμπερρυ διὰ νὰ σείλῃ τὴν κάσσα της αὔριον τὸ πρωτὶ. Αὐτὸ λοιπὸν σ' ἐφῆδισε, πουλάκι μου;

— Ὅχι τόσο αὐτὸ, ἀγάπη μου, ἀπεκρίνατο ἡ οἰκονόμος, ἀποφεύγουσα νὰ παντήσῃ ὠριμμένως.

— Κάτι ὅμως φαίνεται νὰ συνέβη, ἐπέμεινε λέγων ὁ κλητήρ. Δὲν θέλετε νὰ το εἰπῆτε εἰς τὸν ἀγαπητὸν σας Μπάμμυλ;

— Ὅχι τώρα, ἀπεκρίνατο ἐκείνη· μίαν ἄλλην ἡμέραν, ὕστερα ἀπὸ τοὺς γάμους μας.

— Ὑστερα ἀπὸ τοὺς γάμους μας; ἀνεφώνησεν ὁ κύριος Μπάμμυλ. Μήπως τυχὸν κάνεις ἀπὸ τοὺς διακονιάρηδες εἶχε τὴν αὐθάδειαν νὰ. . . .

— Ὅχι, ὄχι, ἀγαπητέ μου φίλε, ἔσπευσε νὰ εἶπῃ ἡ οἰκονόμος.

— Ἐὰν ἐμάνθανα αὐτὸ, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κύριος Μπάμμυλ, ἐὰν ὑπέθετα ποτὲ πῶς κάνεις ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ἀθλίους εἶχε τὴν αὐθάδειαν νὰ ῥίψῃ ἀναιδὲς βλέμμα ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ ἀγγελικὸν πρόσωπον. . . .

— Δὲν ἠμποροῦσε κάνεις νὰ λάβῃ τέτοιαν τόλμην, ἀγάπη μου, εἶπεν ἡ κυρία.

— Καὶ κάμουν πολὺ καλὰ! ὑπέλαβεν ὁ κύριος Μπάμμυλ δεικνύων τὴν πυγμὴν αὐτοῦ. Ἡθελα νὰ ἐβλεπα ποῖος θὰ εἶχε τὴν τόλμην νὰ κάμῃ τέτοιο πράγμα· ἠμπορῶ νὰ εἶπω πῶς δὲν θὰ το ἐπανελάβανεν ἄλλη φορὰ, ἂν το ἔκαμνε!»

Ἐὰν οἱ λόγοι οὗτοι δὲν ἐπεξηγοῦντο διὰ ζωερῶν χειρονομιῶν, ἡ κυρία ἠδύνατο νὰ τοὺς ἐκλάβῃ ἥκιστα κολακευτικῶς διὰ τὰ θέλητρα αὐτῆς. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ κύριος Μπάμμυλ ἐκάστην ἀπειλὴν προσέφερε μὲ ἦθος ἀρειμάνιον, ἡ οἰκονόμος συνεκινήθη τὰ μέγιστα ἐκ τοιοῦτου δείγματος ἀφοσιώσεως καὶ ἀπεκάλεσε μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἀγάπης τὸν κλητῆρα περισσεράκι της.

Τὸ περισσεράκι ἀνῶρθως τὸ περιλάμιον τοῦ ἐπενδύτου του, ἐφόρσε τὸν τρίκωχόν του πῖλον, ἀντήλλαξε μετὰ τῆς μελλούσης συμβίου του μακρὸν καὶ ἠχηρὸν ἀσπασμὸν, καὶ ἐξῆλθεν, ἀψηφῶν τὸν παγετώδη ἀνεμον τῆς ἐσπέρας. Ἔστη μόλις ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν πενήτων, ὅπως βαναύσως τοὺς ἐπιπλήξῃ ὀλίγον, καὶ τοῦτο διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἂν κέκτηται τὴν ἀπαιτουμένην τραχύτητα καὶ βαρβαρότητα διὰ τὴν θέσιν ἐπιστάτου τοῦ πτωχοκομείου. Βεβαιωθείς δὲ ὅτι ἐκέκτητο τὰ προσόντα ταῦτα, ὁ κύριος Μπάμμυλ ἐξῆλθε τοῦ καταστήματος, ἀναπεπαυμένην ἔχων τὴν συνείδησίν του, καὶ ἀπησχολημένον τὸν νοῦν εἰς τὸ διαγελῶν μέλλον προσεχοῦς προαγωγῆς· τοιαῦτα δὲ ἀνακυκλῶν κατὰ διάνοιαν ἔφθασεν εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ τῶν κηδεῶν ἐργολάβου.

Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Σάουαρμπερρυ ἦσαν ἀπόντες, διότι ἦσαν προσκεκλημένοι νὰ πῶσι τὸ τέιον εἰς τινὰ οἰκίαν· ἐπειδὴ δὲ ὁ κύρ Νῶε Κλάυ πολυεπίσκομος εἰς τὴν χώνευσιν δὲν εἶχεν ἔρξιν νὰ χαλάσῃ τὴν ἡσυχίαν του δι' ἀσκόπων κινήσεων, τὸ ἐργαστήριον ἦτο ἀκόμη ἀνοικτὸν, καίτοι ἡ ὥρα πρὸ πολλοῦ εἶχε παρέλθει. Ὁ κύριος Μπάμμυλ ἔκρουσεν ἐπανειλημένως διὰ τῆς βάρβου του ἐπὶ τοῦ λογιστηρίου, ἀλλ' οὐδεὶς προσῆλθε· παρατηρήσας δὲ ἀκτίνα φωτὸς ἐρχομένην ἐκ τοῦ ὀπισθεν τοῦ ἐργαστηρίου δωματίου, ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ νὰ ἴδῃ τί συνέβαινε ἐκεῖ καὶ ὅτε εἶδε τί συνέβαινε, μεγάλως ἐξεπλάγη.

Ἡ τράπεζα ἦν ἐστρωμένη διὰ τὸ δεῖπνον, ἐπὶ ταύτης δὲ ἦσαν παρατεθειμένα ἄρτος, βούτυρον,

τρυβλία, ποτήρια, μία λάγνος πόρτερ και μία φιάλη οίνου. Είς τὸ ἄκρον τῆς τραπέζης ὁ κύριος Νῶε Κλάυπολ ἦν ἐξηπλωμένος νοχελῶς ἐπί τινος καθέδρας, κρατῶν εἰς μὲν τὴν μίαν χεῖρα μαχαίριον, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν μέγα κομμάτιον ἄρτου μὲ βούτυρον. Πλησίον αὐτοῦ ἦτο ἡ Καρλόττα, καταγινόμενη νάνοιγη ὀστρεΐδια, τὰ ὁποῖα ὁ κύριος Νῶε τῆς ἔκαμνε τὴν χάριν νὰ καταβροχθίζῃ μετὰ ἀξιοσημειώτου σπουδῆς. Ἡ ἐρυθροτέρα τοῦ συνήθους χροιά τῆς ῥινὸς αὐτοῦ καὶ τις σκαρδαμυγμὸς τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ ἐδείκνυον ὅτι τὸ εἶχεν ὀλίγον εἰς τὸ κέφι, καὶ τὰ συμπτώματα ταῦτα ἐπεσφράγιζεν ἡ ἀπληστία μεθ' ἧς κατεβρόχθιζε τὰ ὀστρεΐδια, ὧν ἀναμφισβόλος ἐξετίμα τὴν δροσιστικὴν ιδιότητα κατὰ τῆς ἑσωτερικῆς φλογώσεως.

«Νᾶ, Νῶε, εἶπεν ἡ Καρλόττα, νὰ ἕνα ὠραῖο καὶ παχύ! Δοκίμασέ το καὶ αὐτὸ ἀκόμη.

— Τί νόστιμα ὡς τόσο ποὺ εἶναι τὰ ὀστρεΐδια! παρετήρησεν ὁ κύριος Κλάυπολ, ἀφ' οὗ τὸ κατεβρόχθισε. Τί κρίμα νὰ μὴν ἡμπορεῖ νὰ φάγη κἀνένας πολλὰ, χωρὶς νὰ τον πειράζουσι τὸ στομάχι! ἔ, Καρλόττα;

— Ἀλήθεια εἶναι σκληρὸ πρᾶγμα, εἶπεν ἡ Καρλόττα.

— Ἀλήθεια βέβαια, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κύριος Κλάυπολ. Δέν σου ἀρέσουν σένα τὰ ὀστρεΐδια;

— Ὅχι τόσῳ, ἀπεκρίνατο ἡ Καρλόττα. Μοῦ ἀρέσει καλλίτερα νὰ σε βλέπω νὰ τρώγῃς σὺ, ἀγαπητέ μου Νῶε, παρὰ νὰ τρώω ἐγὼ ἡ ἴδια.

— Μπᾶ! ἀνεφώνησεν ὁ Νῶε, μετὰ τινος σκέψεως περιέργου πρᾶγμα κι' αὐτό!

— Νὰ ἀκόμη ἄλλο ἕνα, εἶπεν ἡ Καρλόττα· αὐτὸ δὲ εἶναι μὲ μουστάκι!

— Οὔτε ἕμισθὸ πλέον! εἶπεν ὁ Νῶε· δὲν ἴπασι κάτω καί μου κακοφαίνεται πολὺ. Ἔλα ἐδῶ, Καρλόττα, νὰ σε φιλήσω.

— Πῶς! ἀνεκραύγασεν ὁ κύριος Μπάμμπλ, εἰσορμήσας εἰς τὸ δωμάτιον. Γιὰ εἰπέ το ἄλλην μιά φορά, κύριε!»

Ἡ Καρλόττα ἀφῆκε κραυγὴν τρομάξασα, καὶ ἀπέκρυψε διὰ τῆς ποδιᾶς αὐτῆς τὸ πρόσωπον, ἐν ᾧ ὁ κύριος Κλάυπολ, μὴ μεταβαλὼν θέσιν, ἐθεώρει τὸν κλητῆρα ὡς μεθυσμένος ἔντρομος.

«Ἐπανάλαβε αὐτὸ ποῦ εἶπες, ἄθλιε, ἀναιδέστατε! εἶπεν ὁ κύριος Μπάμμπλ. Πῶς τολμᾶς νὰ λέγῃς τέτοια πράγματα, κύριε! Καὶ πῶς σὺ τὰ δέχεσαι, βρωμοῦσα; Νὰ τὴν φιλήσης! ἀνεκραύγασεν ὁ κύριος Μπάμμπλ, οὗ ἡ ἀγανάκτησις ἐκορυφώθη. Νὰ μου χαθῆτε!

— Δὲν εἶχα σκοπὸ νὰ κάμω αὐτὸ, εἶπεν ὁ Νῶε κλαίων· αὐτὴ πάντοτε μὲ φορτώνεται, θέλω, δὲν θέλω. . .

— ὦ! Νῶε! ἀνεφώνησεν ἡ Καρλόττα παρπονητικῶς.

— Σὺ βέβαια! Εἰξέυρεις πολὺ καλὰ, εἶπεν ὁ Νῶε· αὐτὴ πάντοτε μοῦ πιάνει τὸ πρόσωπο

καὶ μοῦ κάνει χίλια χιάδια καὶ κολακείαις.

— Σκάστε! εἶπεν αὐστηρῶς ὁ κλητῆρ· κατὰ κάτω εἰς τὴν κουζίνα τοῦ λόγου σου, κυρία. Καὶ σὺ, Νῶε, κλείσε τὸ μαγαζι, καὶ ὅταν ἔλθῃ ὁ ἀφεντικὸς σὰς νὰ του εἰπῆτε πῶς ὁ κύριος Μπάμμπλ ἦλθε νὰ του παραγγείλῃ νὰ στείλῃ αὔριον τὸ πρῶτὸ μετὰ τὸ πρόγευμα μίαν κάσσα γιὰ μία γρηά· ἀκούεις, κύριε; Νὰ τὴν φιλήσῃ! προσέθηκεν ἀνυψῶν τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν· ἡ κακία καὶ ἡ ἀνηθικότης τῶν κατωτέρων τάξεων εἶναι φοβερά εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν ἐνορίαν. Ἐάν ἡ κυβέρνησις δὲν φροντίσῃ νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα, εἴμεθα χαυμένοι· ὅλοι θὰ ἐξοκειλλοῦν!»

Καὶ ἐπὶ τούτοις ὁ κλητῆρ ἐξῆλθεν ὀργίλος καὶ μεγαλοπρεπῆς.

Νῦν δὲ, ὅτε συνωδύσαμεν αὐτὸν σχεδὸν μετὰ τῆς θύρας τῆς κατοικίας του καὶ ἐποιήσαμεν τὰς δεούσας προετοιμασίας διὰ τὴν κηδεῖαν τῆς πτωχῆς γραίας, ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν Ὀλιβερ Τουίστ, ἵνα μάθωμεν ἂν εὕρισκετο ἀκόμη εἰς τὸν λάκκον, ὅπου ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ Τωβίας Κράκιτ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'

Τί συνέβη τῷ Ὀλιβερ μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς κλοπῆς.

«Πανούκλα νὰ σὰς κόψῃ! ὑπετονθόρυσεν ὁ Σάικς τρίζων τοὺς ὀδόντας· ἤθελα νὰ σὰς εἶχα ἔς τὰ χέρια μου, γιὰ νὰ σὰς ἔδειχνα νὰ οὐρλιάζετε καλλίτερα.»

Ἐκτοξεύσας τὴν κατάραν ταύτην μανιωδῶς, ἐστήριξεν ἐπὶ τοῦ γόνατός του τὸ τετραυματισμένον παιδίον καὶ ἔστρεψε πρὸς στιγμὴν τὴν κεφαλὴν, ὅπως κατορθώσῃ νὰ διακρίνῃ τινὰ τῶν καταδιωκόντων αὐτόν.

Ἄλλ' ἕνεκα τῆς ὀμίχλης καὶ τοῦ σκοτοῦς τοῦτο ἦτο ἀδύνατον· πανταχόθεν ὅμως ἀντήχουν κραυγαὶ ἀνθρώπων, ὑλακαὶ κυνῶν καὶ τὰ ἠχήματα τοῦ κώδωνος τοῦ κινδύνου.

«Στάσου, δειλὲ, τιποτένιε! ἀνεκραύγασεν ὁ κακοῦργος, σημαδεύων τὸν Τωβίαν Κράκιτ, ὅστις ἐπωφελοῦμενος τῶν μακρῶν σκελῶν του εἶχε προχωρήσει ἔς τὸν τόπο!»

Ὁ Τωβίας ὑπήκουσεν ἀμέσως διότι δὲν ἦτο ἐντελῶς βέβαιος ἂν εὕρισκετο ἐκτὸς βολῆς πιστολίου, εἰζέυρε δὲ καὶ ὅτι ὁ Σάικς δὲν ἐχωράτευεν.

«Ἔλα, βοήθησε νὰ πάρωμε τὸ παιδί, ἐκραύγασεν ὁ Σάικς παράφορος πρὸς τὸν συνένοχον· ἐδῶ, ἄγρηγορα!»

Ὁ Τωβίας ἐπέστρεψε βραδέως, καὶ λίαν ἀπροθύμως, ἀσθμαίνων δ' ὑπετονθόρυζε μυρίας αἰτιολογίας καὶ παράπονα.

«Γρηγορώτερα! ἐκραύγασεν ὁ Σάικς, ἀποθεὶς τὸ παιδίον εἰς τινὰ λάκκον ξηρὸν, καὶ ἐξαγαγὼν τοῦ θυλακίου του ἐν πιστόλιον. Μή μου κάνης ἐμένα τὸν γχιουλέκα!»

Ἐκείνην ἀκοιθῶς τὴν στιγμήν ὁ θόρυβος ἐπληξεν, ὁ δὲ Σάικς ἰδὼν περὶ αὐτὸν ἠδυνήθη νὰ διακρίνη ὅτι οἱ διώκοντες αὐτοὺς ὑπερεπὶδῆσαν τὸν φραγμὸν τοῦ ἀγροῦ ἐν ᾧ εὐρίσκειτο καὶ ἀπέλυσαν κατ' αὐτῶν δύο κύνας.

«Ὅπου φύγη φύγη, Μπίλ! εἶπεν ὁ Τωβίας· ἄφησε αὐτοῦ τὸ παιδί καὶ πᾶρ' τὰ πόδια σου ἔς τὸν ὄμο!»

Ὁ Σάικς, τρίζων τοὺς ὀδόντας, περιέβλεψε πέριξ γοργῶς, ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ ἀναισθήτου Ὀλιβερ τὸ περιλαίμιον δι' οὗ ἐν τάχει τὸν εἶχε περιτυλίξει, προσχώρησε δὲ κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν κατὰ μῆκος τοῦ φραγμοῦ, ὅπως ἀποτρέψῃ τὴν προσοχὴν τῶν διωκόντων ἀπὸ τοῦ μέρους ἔθνα ἔκειτο τὸ παιδίον, φθὰς δὲ πλησίον ἐτέρου φραγμοῦ συνεχόμενου μετὰ τὸν πρότον κατὰ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ γωνίαν, ἐκένωσε τὸ πιστόλιον εἰς τὸν ἄερα, καὶ, διὰ τεραστίου ἄλματος ὑπερπηδήσας τὸν φραγμὸν, ἔφυγεν, ἀντίθετον διεύθυνσιν ἀκολουθήσας τῆς τοῦ Τωβίου.

«Χόλα, χῶ! ἐκραύγασε μακρόθεν φωνή τις ὑποτρέμουσα. Πέντσερ, Πόσειδον, ἐδῶ! ἐδῶ!»

Οἱ κύνες οἵτινες δὲν ἐφαίνοντο μᾶλλον εὐδιάθετοι τῶν κυρίων τῶν εἰς ἐξακολούθησιν τοῦ διωγμοῦ, ὑπήκουσαν εἰς πρώτην διαταγὴν· καὶ τρεῖς ἄνθρωποι, οἵτινες εἶχον προχωρήσει μέχρι τινὸς ἀποστάσεως ἐν τῇ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀγρῷ, ἐστάθησαν ἵνα συσκαφθῶσιν.

«Ἡ γνώμη μου, ἢ διὰ νὰ εἰπῶ καλλίτερα ἢ διαταγῆ μου, εἶναι αὕτη, εἶπεν ὁ χονδρότερος πάντων· ὅτι πρέπει νὰ γυρίσωμεν τὸ ἡρηγορώτερο εἰς τὸ σπίτι.

— Ὁ τι ὁ κύριος Τζάιλς νομίζῃ καλὸν, τὸ νομίζω καὶ ἐγὼ, ἀπεκρίνατο μικρόσωμὸς τις οὐχὶ ὅμως καὶ ἰσχνὸς ἀνὴρ, ὠχρότατος ἄλλ' ἐν ταύτῃ καὶ λίαν περιποιητικὸς, ὡς συνήθως εἶναι πάντες οἱ ὑπὸ φόβου κατειλημμένοι.

— Κύριοί μου, ἐπεῖπεν ὁ τρίτος, ὅστις ἦτο ὁ ἀνακαλέσας τοὺς κύνας· δὲν εἶμαι τόσῳ ἀδιάκριτος διὰ νὰ φέρω ἀντιλογίας. Ὁ κύριος Τζάιλς εἰςέυρει καλλίτερα ἀπὸ ἐμὲ ποῖον εἶναι τὸ πρέπον νὰ γίνῃ.

— Βέβαια, βέβαια! ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ μικρόσωμος, δὲν εἶμεθα ἡμεῖς ὅπου θὰ φέρωμεν ἀντιλογίας εἰς ὅ τι εἰπῇ ὁ κύριος Τζάιλς· ὄχι, ὄχι, διότι, δόξα σοι ὁ Θεὸς, γνωρίζω πολὺ καλὰ τὴν θέσιν μου.»

Ὁ μικρόσωμος ἀνὴρ ἐφαίνετο πράγματι οὐ μόνον τὴν θέσιν του ἀλλὰ καὶ τὸ δυσάρεστον αὐτῆς κάλλιστα συνειδῶς, διότι οἱ ὀδόντες του συνεκρούοντο ἐκ τοῦ τρόμου.

«Κύριε Μπρίττλς, φοβεῖσθε, εἶπεν ὁ κύριος Τζάιλς (Giles).

— Ὁχι, εἶπεν ὁ Μπρίττλς (Brittles).

— Φοβεῖσθε, χωρὶς ἄλλο, εἶπεν ὁ Τζάιλς.

— Ἀπατάσθε, κύριε Τζάιλς.

— Μοῦ φαίνεται πῶς τοῦ λόγου σας λέγετε ψεύματα, Μπρίττλς.»

Τὴν μυκτηριστικὴν ἐκείνην παρατήρησιν, ἣν ἐπηκολούθησεν ὁ ἀνωτέρω ὀπωσοῦν ζωηρὸς διάλογος, ἐποίησεν ὁ κύριος Τζάιλς διότι σφόδρα ἠγανάκτει ἐπειδὴ ὑπὸ τὸ πρόσχημα φιλοφρονητικῶν λόγων, εἰς μόνον αὐτὸν ἐπιπτεν ὅλη ἡ εὐθύνη τῆς ὑποχωρήσεως. Ὁ τρίτος κύριος ἐπέρανε τὴν λογομαχίαν διὰ παρατηρήσεως ὁμολογουμένως φιλοσοφικωτάτης·

«Νὰ σας εἰπῶ, κύριοι, ἄς μὴ κρυβώμεθα, ὅλοι εἴμεθα φοβισμένοι.

— Ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν σου κρίνεις καὶ τοὺς ἄλλους, εἶπεν ὁ κύριος Τζάιλς, ὅστις ἦτο πάντων ὠχρότατος.

— Αὐτὸ μάλιστα κάμνω, ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος· νομίζω ἀπλούστατον καὶ φυσικώτατον νὰ φοβηθῇ κανεὶς εἰς μίαν τέτοιαν περίστασιν· ἀπὸ ἀπὸ μέρους μου, τὸ ὁμολογῶ, ἐφοβήθηκα.

— Καὶ ἐγὼ, εἶπεν ὁ Μπρίττλς· ἀλλὰ τέτοια πράγματα δὲν τα λέγουν τῶν ἀνθρώπων κατὰ μούτρα,» προσέθηκεν ὑποβλέπων τὸν κύριον Τζάιλς.

Αἱ εἰλικρινέσταται αὐταὶ ὁμολογίαι κατεπράυναν τὸν κύριον Τζάιλς, συνομολογήσαντα ἐπὶ τέλους ὅτι καὶ αὐτὸς ἐφοβήθη ὡς οἱ ἄλλοι. Τότε δὲ πάραυτα καὶ οἱ τρεῖς ἔκαμαν μεταβολὴν καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν μετὰ κατασκευαστικῆς ὁμοφωνίας, ἐστάθησαν δὲ μόνον ὅταν ὁ κύριος Τζάιλς, ὅστις ὡς σωματώδης, φέρων μάλιστα καὶ τὸ βῆρος ἐνὸς δικράνου δι' οὗ εἶχεν ὀπλισθῆ, δὲν ἠδύνατο νὰ τρέξῃ πολὺ, παρεκάλεσεν αὐτοὺς εὐγενῶς νὰ σταθῶσι μίαν στιγμήν διὰ νὰ τοὺς ζητήσῃ συγγνώμην ἂν παρεξέτράπη εἰς τοὺς λόγους του.

«Εἶναι περιεργὸν πρᾶγμα, προσέθηκε μετὰ τὰς ἐξηγήσεις ἄς παρέσχε τῶν λόγων του, εἶναι περιεργὸν τί ἡμπορεῖ νὰ κατορθώσῃ ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἀνάψῃ τὸ αἷμά του· θὰ ἔκανα φονικὸν, εἶμαι βέβαιος, ἂν ἐπιάνομεν κανένα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς κακούργους.»

Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ ἄλλοι δύο τὴν αὐτὴν εἶχον γνώμην, νῦν ὅτε καὶ οὗτοι, ὡς καὶ ὁ κύριος Τζάιλς, εἶχον καθ' ὀλοκληρίαν κατευνασθῆ, προσεπάθησαν νὰ εὐρωσι τίς ἢ αἰτία ἢ ὁποῖα τοσοῦτον αἰφνιδίαν μεταβολὴν ἐπήνεγκεν εἰς τὰς ψυχικὰς αὐτῶν διαθέσεις.

«Τώρα καταλαβάνω τί εἶναι, εἶπεν ὁ κύριος Τζάιλς· εἶναι ὁ φράκτης.

— Καλὰ λέγετε, αὐτὸ νομίζω καὶ ἐγὼ, ἀνεκραύγασεν ὁ Μπρίττλς, ἐπιδοκιμάζων ἐκθύμως τὴν ἰδέαν τοῦ κυρίου Τζάιλς.

— Νὰ εἰσθε βέβαιοι, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κύριος Τζάιλς, πῶς αὐτὸς ὁ φράκτης μᾶς ἔκοψεν ὅλην τὴν ὁρμήν. Ὅλη μου ἡ ἔξαψις ἐξηφανίσθη τὴν στιγμήν ὅπου ἐσκάλωσα εἰς τὸν φράκτην.»

Κατὰ σύμπτωσιν ἀξιοσημείωτον καὶ οἱ ἄλλοι τὸ αὐτὸ δυσάρεστον ἠσθάνθησαν αἴσθημα ἀκριβῶς κατὰ τὴν στιγμήν τῆς ἀναρριχίσεως εἰς τὸν φραγμὸν. Προφανέστατον λοιπὸν καὶ οἱ τρεῖς ἐθεώρησαν, ὅτι αἰτία ἦν ὁ φραγμὸς, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον τὴν στιγμήν ἐκείνην ἀκριβῶς ἐνεθυμοῦντο καὶ ἐξ ἄλλου περιστατικοῦ, διότι τότε κατὰ πρῶτον διέκριναν τοὺς κλέπτας.

Ὁ διάλογος οὗτος ἐγένετο μεταξὺ τῶν ἀνακαλυψάντων τοὺς κλέπτας δύο ἀνθρώπων καὶ τινος χαλκίως, ὃν κοιμώμενον ἐν τινι παραπήγματι ἐξύπνισαν, αὐτὸν καὶ τὰ δύο κυνάρια του, διὰ νὰ μετάρχωσι τῆς καταδιώξεως. Ὁ κύριος Τζάιλς ἐξεπλήρου παρὰ τῇ γηραιᾷ οἰκοδεσποίνῃ καθήκοντα ἐπιστάτου ἐνταύτῳ καὶ ἀρχιτρικλίνου· ὁ δὲ Μπρίττλς ἦτο ὑπρέτης διὰ τε τὰς ἐσωτερικὰς καὶ τὰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας, πρὸς δὲ τούτοις καὶ κηπουρός· ἐπειδὴ δὲ εἶχε προσληφθῆ εἰς τὴν οἰκίαν ἐν ἡλικίᾳ νεαρᾷ, προσεφέροντο πρὸς αὐτὸν ὡς πρὸς παιδίον, καίτοι ἦν τριακοντούτης καὶ πλέον τὴν ἡλικίαν.

Συνωμίλου λοιπὸν, ὡς εἶδομεν, διὰ νὰ λάβωσι θάρρος. Ἐβάδιζον ὅμως ἐν πυκνῇ φάλαγγι, καὶ περιέβλεπον κύκλω περιδεεῖς, ὡσαύτως ἐλαφρά τις πνοὴ ἀνέμου ἐσάλεινε τὰ φύλλα τῶν δένδρων· ἔτρεξαν δὲ μετὰ σπουδῆς εἰς τι δένδρον, εἰς οὗ τὴν ρίζαν εἶχον ἀποθέσει τὸ φανάριόν των, καὶ μεγάλην δεικνύοντες ἐτοιμότητα πνεύματος, ἔλαβον αὐτὸ ὅπως μὴ ἐκ τοῦ φωτὸς αὐτοῦ ὀδηγούμενοι οἱ κλέπται ἀσφαλῶς σκοπεύσωσι αὐτούς. Εἶτα διηυθύνθησαν εἰς τὴν οἰκίαν, τρέχοντες μᾶλλον ἢ βαδίζοντες, μέχρις οὗ ἐπὶ τέλους μόνον αἱ σκιαὶ τῶν διεκρίνοντο κινούμεναι ἐν τῇ σκοτίᾳ.

Καθ' ὅσον ἡ νύξ παρήρχετο, ὁ ἀὴρ καθίστατο ψυχρότερος, ἢ δ' ὀμίχλη ἐκάλυπτε τὴν γῆν ὡς πυκνὸν νέφος καπνοῦ. Τὸ χόρτον ἦν διάβροχον, οἱ ἀτραποὶ καὶ τὰ χθαμαλώτερα μέρη πλήρη πηλοῦ καὶ βορβόρου, ἀπὸ καιροῦ δ' εἰς καιρὸν ἠκούετο ὁ συριγμὸς τοῦ ἀνέμου. Ὁ Ὀλιβερ ἔκειτο ἀκίνητος πάντοτε καὶ ἀναίσθητος εἰς τὸ μέρος, ἔνθα κατέλιπεν αὐτὸν ὁ Σάικς.

Ἡ ἡμέρα ἀνέτειλε βραδέως· ὠχρὰ λάμψις ἐφώτισε τὸν οὐρανὸν, ἐμφαίνουσα μᾶλλον τὸ πέρας τῆς νυκτὸς παρὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἡμέρας. Τὰ διάφορα ἀντικείμενα, ἅπερ ἐν τῷ σκότει παρίσταντο ἀπαίσια καὶ φρικώδη, καθίσταντο ἥπτον δυσδιάκριτα καὶ βαθμηδὸν ἀνελάμβανον τὴν συνήθη αὐτῶν ὄψιν. Ἡ βροχὴ ἔπιπτε λεπτὴ καὶ πυκνὴ, μαστιζούσα τοὺς ἀφύλλους τῶν δένδρων κλάδους. Ἄλλ' ὁ Ὀλιβερ οὐδαμῶς ἠσθάνετο αὐτὴν, καὶ ἔκειτο ἐπὶ ὑγροῦ στρώματος ἀργίλου λιπόθυμος καὶ πάσης συνδρομῆς ἐστερημένος.

Οἱ πῆνοι ἐξύπνισαν αὐτὸν ἐπὶ τέλους, καὶ ἠγέρθη βάλλων ἀσθενῆ κραυγὴν ὀδύνης. Ὁ ἀριστὸς αὐτοῦ βραχίον, περιτυλιχθεὶς ἐν βίᾳ διὰ τι-

νος ὑφάσματος, ἐκρέματο ἀδρανῆς εἰς τὸ πλευρόν του, τὸ δ' ἐπίδημα αὐτοῦ ἦτο αἱματόφυρτον. Μόλις κατώρθωσεν ἐκ τῆς ἀδυναμίας νὰ ἀνακαθήσῃ, καὶ περιέβλεψεν οὕτω κύκλω ὅπως ἐπικληθῆ βοήθειαν, ἐν ᾧ οἱ πῆνοι τῷ ἀπέσπων γοερούς στεναγμούς. Τρέμων ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς ἀτονίας κατέβαλεν ὑπερτάτην προσπάθειαν νὰ νεγερθῆ. Ἀλλὰ ῥίγος ἐπεχύθη ἐφ' ἅπαν τὸ σῶμά του καὶ ἐπανεπέσε κατὰ γῆς.

Συνελθὼν μετὰ τινος στιγμᾶς καὶ αὐθις εἰς ἑαυτὸν, ὁ Ὀλιβερ ἠσθάνθη ἀφόρητον κακοδιαθεσίαν, προάγγελμα βεβαίου θανάτου ἐὰν ἔμεινεν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν· κατώρθωσε λοιπὸν νὰ ἐγερθῆ ὄρθιος καὶ ἀπεφάσισε νὰ βαδίσῃ. Ἡ κεφαλὴ του ἐστροφοδινεῖτο, τὰ δὲ βήματά του ἐσφάλλοντο ὡς μεθύσου· κατώρθωσεν ὅμως νὰ σταθῆ ὄρθιος, καὶ κεκλιμένην ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους, προεχώρησεν ἀσταθεῖ τῷ ποδὶ πρὸς τὰ ἐμπρὸς, ἀγνοῶν καὶ αὐτὸς ποῦ διηυθύνετο.

Ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ συνεκυκλῶτο ἡ πλῆθυσ παραδόξων καὶ συγκεχυμένων ἰδεῶν· τῷ ἐφαίνετο ὅτι ἐβάδιζεν ἐτι μεταξὺ τοῦ Σάικς καὶ τοῦ Κράκιτ, σφοδρῶς ἐρίζοντων, ὁ δ' ἦχος τῶν φωνῶν αὐτῶν ἐπληττε τὰ ὠτά του· ἂν δὲ διαρκούντων τῶν παραληρημάτων του κατέβαλε προσπάθειάν τινα ὅπως μὴ πέσῃ, συνησθάνετο αἰφνιδίως ὅτι διελέγετο πυρέσσων μετ' ἐκείνων· ἀκολούθως ὠνειροπόλοι ὅτι εὕρισκετο μόνος μετὰ τοῦ Σάικς, ὀδοιπορῶν ὡς τὴν προτεραίαν, καὶ ἠσθάνετο ἐτι τὴν χεῖρα τοῦ κακούργου θλίβουσαν τὴν ἰδικὴν του ὡσαύτως διεβραίνε τις πλησίον των. Ἐξαίφνης δὲ ῥίγος κατελάμβανεν αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι ἐνὸς πυροβολισμοῦ, καὶ ἤκουεν ὀξείας φωνᾶς καὶ μέγαν θόρυβον· φῶτα ἀπήσραπτον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του· τὰ πάντα ἦσαν ἐν ταραχῇ, ἐνόμιζε δὲ ὅτι ἀόρατος χεῖρ ἐδέσμευεν αὐτόν· αἱ δὲ ἀκαριαῖαι αὐταὶ ὀπτασίαι συνηνοῦντο μετ' ἀορίστον τινὸς καὶ ἐπαχθοῦς αἰσθηματος ἄλγους ἀδιαλείπτως βασανίζοντος αὐτόν.

Οὕτω σφαλλόμενος καὶ παραπαίων προεχώρησεν, ἀνοίγων μηχανικῶς δίοδον διὰ μέσου τῶν περιφραγμάτων καὶ τῶν ἀγρῶν, καὶ τέλος ἐφθασεν ἐπὶ τινος ὁδοῦ· τότε ἡ βροχὴ ἤρχισε νὰ πίπτῃ ῥαγδαίωτερα καὶ οὕτω συνῆλθεν εἰς ἑαυτόν.

Περιέβλεψε γύρω καὶ εἶδεν εἰς βραχεῖαν ἀπόστασιν οἰκίαν τινὰ μέχρι τῆς ὁποίας ἠδύνατο ἴσως συρόμενος νὰ φθάσῃ. Ἐσκέφθη ὅτι θά τον ἠσπλαγχνίζοντο βλέποντες τὴν κατάστασίν του, ἀλλὰ καὶ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει προτιμότερον θεώρει νὰποθῆνῃ πλησίον στέγης, ὑπὸ τὴν ὁποίαν κατόικουν ἄνθρωποι, παρὰ ἐν ὑπαίθρῳ, ἐν τοῖς ἐρήμοις ἀγροῖς. Συνεκέντρωσε πάσας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις, καὶ προεχώρησε κλονούμενος.

Πλησιάζας εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, ἐνόμισεν ὅτι κάπου τὴν εἶχεν ἰδεῖ· οὐδὲν ἰδιαιτερόν γινώρι-

σμα αὐτῆς ἐνεθυμείτο καὶ ὅμως δὲν τῷ ἐραί-
νετο παντάπασιν ἄγνωστος.

Ὁ τοῖχος ἐκεῖνος τοῦ κήπου! ἀπὸ τὸ ἀντί-
θετον αὐτοῦ μέρος γονατιστὸς τὴν παρελθούσαν
νύκτα ἐπεκαλεῖτο τὸ ἔλεος τῶν δύο κακούργων
ἦτο αὐτὴ ἐκείνη ἡ οἰκία ἣν ἀπεπειράθησαν νὰ
κλέψωσιν!

Ἀναγνωρίσας τοῦ εὐρίσκειτο, τοσοῦτον ἐφο-
βήθη ὁ Ὀλιβερ, ὥστε ἐπιλαθόμενος πρὸς στιγ-
μὴν τῶν φρικτῶν πόνων τοῦ ἠθέλησε νὰ φύγῃ.
Νὰ φύγῃ, ἀλλὰ ποῦ; Μόλις ἠδύνατο νὰ σταθῇ
ἄρθιος· ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκούμῃ ἐκέκτητο ὄλην τὴν
παιδικὴν του εὐκινήσιαν, ποῦ νὰ ὑπάγῃ; Ὄθησε
τὴν θύραν τοῦ κήπου, ἥτις μὴ οὔσα κλειδω-
μένη, ἤνοιξε, διήλθεν ἐπιπόνως διὰ τοῦ κήπου,
ἀνῆλθε τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος καὶ ἔκρου-
σεν ἀσθενῶς τὴν θύραν· ἀλλὰ τότε αἱ δυνάμεις
αὐτοῦ ἐξέλιπον καὶ λιπόθυμος ἔπεσε στηριχθεὶς
ἐπὶ τινος στύλου τῆς πύλης τῆς εἰσόδου.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὁ κύριος Τζάιλς, ὁ
Μπρίττλς καὶ ὁ χαλκεὺς εὐρίσκοντο ἐν τῷ μα-
γειρεῖῳ πίνοντες τέιον καὶ τρώγοντες διάφορα ὀ-
ρεκτικὰ πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ζημιῶν τοῦ ὄρ-
γανισμοῦ των ἐκ τῶν κόπων καὶ τῶν κινδύνων
τῆς νυκτός. Καὶ δὲν συνείθιζε μὲν ὁ κύριος Τζάιλς
νὰ κατέρχηται μέχρι μεγάλης οἰκειότητος μετὰ
τῶν ὑποδεστέρων ὑπηρετῶν, πρὸς οὓς προσε-
φέρετο μᾶλλον μεθ' ὑπεροπτικῆς εὐμενείας, ὅ-
πως οὕτω μηδέποτε παραγνωρίζωσιν ὅτι κατέ-
χει ἀνωτέραν κοινωνικὴν θέσιν· ἀλλ' ἀπέναντι
τοῦ θανάτου, τῶν πυρκαϊῶν καὶ τῆς ἐνόπλου
βίας πάντες οἱ ἄνθρωποι εἰσὶν ἴσοι. Ὁ κύριος
Τζάιλς ἐκάθητο λοιπὸν ἐν τῷ μαγειρεῖῳ, ἐσταυ-
ρωμένα ἔχων τὰ σκέλη πρὸ τῆς ἐστίας καὶ ἐ-
στηριγμένην τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐπὶ τῆς τρα-
πέζης, ἐν ᾧ διὰ τῆς δεξιᾶς ἐποίει διαφόρους
χειρονομίας, διηγούμενος λεπτομερῶς καὶ ἀκρι-
βέστατα τὴν νυκτερινὴν ἐπίθεσιν, ἣν ἅπαντες οἱ
περιστώτες, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἡ μάγειρος καὶ
ἡ θαλαμηπόλος, ἤκουον ἀπλήστως.

«Ἦτο ἀπάνω κάτω δυσόμισυ ἡ ὥρα, ἔλεγεν
ὁ κύριος Τζάιλς, δὲν εἶμαι πολὺ βέβαιος ὅμως
μήπως ἦτο καὶ περισσώτερον, ὅταν ἐξυπνώ,
καὶ καθὼς γυρίζω ἔτσι εἰς τὸ κρεβάτι μου (ἐν-
ταῦθα ὁ κύριος Τζάιλς ἐστράφη ἐπὶ τοῦ καθί-
σματός του, σύρων ὀλίγον πρὸς ἑαυτὸν τὸ τρα-
πεζομάνδηλον διὰ νὰ παραστήσῃ τὰς σινδόνας
τῆς κλίνης) μοῦ ἐφάνη ἄν νὰ ἤκουσα κάποιον
κρότον.»

Εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς διηγήσεως ἡ μάγει-
ρος ὠχρίασε καὶ εἶπεν εἰς τὴν θαλαμηπόλον νὰ
ὑπάγῃ νὰ κλείσῃ τὴν θύραν· ἡ θαλαμηπόλος ἀ-
πετάθη πρὸς τὸν Μπρίττλς, οὗτος δὲ πάλιν πρὸς
τὸν χαλκεὺς, ὅστις προσεποιήθη ὅτι δὲν ἤκουσε.

«Μοῦ ἐφάνη ἄν νὰ ἤκουσα κάποιον κρότον,
ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κύριος Τζάιλς. «Ἔτσι
θά μου ἐφάνη, δὲν θὰ ἦναι τίποτε,» εἶπα κατ'

ἀρχὰς, καὶ ἐτοιμαζόμενον νὰ κοιμηθῶ, ὅταν ἀ-
κούω τὸν κρότον πάλιν πολὺ καθαρά.

— Ἄν τί εἶδους κρότο; ἠρώτησεν ἡ μά-
γειρος.

— Ἦταν ἓνα εἶδος κρότος κούφιος, ἀπεκρί-
νατο ὁ κύριος Τζάιλς περιφέρων τὸ βλέμμα ἐπὶ
τοὺς περιστώτας.

— Μοῦ φαίνεται μᾶλλον πῶς ὁ κρότος αὐτὸς
ἔμοιαζε μὲ τὸ σίδερο ὅταν κτυπᾷ εἰς πέτρα, πα-
ρετήρησεν ὁ Μπρίττλς.

— Πιθανὸν νὰ ἦτον ἔτσι ὅταν τὸν ἤκουσες
τοῦ λόγου σου, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ κύριος Τζάιλς·
ἀλλὰ εἰς τὴν στιγμὴν ὅπου σὰς λέγω ὁ κρότος
ἦτον ἄν κούφιος. Πετᾶω τὸ σκέπασμά μου,
(ταῦτοχρόνως ὁ κύριος Τζάιλς παρεμέρισε τὸ
τραπεζομάνδηλον), κάθημαι εἰς τὸ κρεβάτι μου
καὶ ἀγκρομάζομαι.»

Ἡ μάγειρος καὶ ἡ θαλαμηπόλος ἀνεφώνησαν
συγχρόνως «Παναγία μου!» καὶ ἐπλησίασαν τὰ
καθίσματά των.

«Τότε ἤκουσα τὸν κρότον τόσῳ καθαρά ὥς νὰ
ἦτο κολλητὰ ἔς τὸ κρεβάτι μου, καὶ δὲν ἤμ-
ποροῦσα πλέον νὰμφιβάλλω, ἐξηκολούθησε λέ-
γων ὁ κύριος Τζάιλς· θὰ σπάζουν κάμμια πόρτα
ἢ κἀνένα παρὰθυρο, λέγω μὲ τὸν νοῦν μου· τί
πρέπει νὰ κάμωμεν; Νὰ πάω, εἶπα, πρῶτα νὰ
ἐξυπνήσω τὸν καυμένον τὸν Μπρίττλς, μὴν
ἴπαι, εἶπα, καὶ τὸν σκοτώσω εἰς τὸ κρεβάτι
του, ἐκεῖ ποῦ κοιμᾶται· ἀλλοιῶς, εἶπα, θὰ του
κόψουν τὸ κεφάλι πέρα καὶ πέρα χωρὶς νὰ πάρῃ
νόημα.»

Ἐνταῦθα τὰ βλέμματα πάντων προσηλώθη-
σαν ἐπὶ τοῦ Μπρίττλς, ὅστις ἀφ' ἐτέρου ἐκύτ-
ταξεν ἀσκαρδαμυκτὴ τὸν διηγούμενον, μὲ τὸ
στόμα ἀνοικτὸν, ἐν ᾧ ἡ φυσιογνωμία του ἐνέφαι-
νεν ἀπερίγραπτον τρόμον.

«Πετᾶω τὰ σινδόνια, εἶπεν ὁ Τζάιλς, ἀτενί-
ζων τὴν μάγειρον καὶ τὴν θαλαμηπόλον, πηδῶ
ἤσυχα κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι, φορῶ. . .

— Εἶναι καὶ κυρίαί ἐδῶ, κύριε Τζάιλς, ὑπε-
τονθόρυσεν ὁ χαλκεὺς.

— Φορῶ τὰ ὑποδήματα, κύριε, ἐξηκολούθη-
σεν ὁ Τζάιλς, στραφείς πρὸς αὐτὸν καὶ τονίσας
ἰδιαιτέρως τὴν τελευταίαν λέξιν, ἀρπάζω τὸ γε-
μάτο πιστόλι, ὅπου εὐρίσκεται πάντοτε κοντὰ
εἰς τὸ συρτάρι μὲ τὰσημικὰ τῆς τραπέζης, καὶ
σιγᾶ σιγᾶ ἴπηγαίνω εἰς τὴν κάμερά του·
«Μπρίττλς, τοῦ λέγω, ἀφ' οὗ τὸν ἐξύπνισα, μὴ
φοβᾶσαι!»

— Μάλιστα, ἔτσι μοῦ εἶπε, παρετήρησεν ὁ
Μπρίττλς ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

— Εἶμεθα, καθὼς μοῦ φαίνεται, τοῦ λέω,
χαυμένοι ἄνθρωποι, τοῦ λέω, ἀλλὰ ἔννοια σου,
Μπρίττλς, τοῦ λέω, μὴ ἔχῃς, λέω, κάμμια ἀ-
νησυχία.»

— Ἐφοβήθη καθόλου; ἠρώτησεν ἡ μάγειρος.

— Ὅλως διόλου! ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Τζάιλς·

ἐστάθη γενναῖος, ἔμπορῶ μάλιστα νὰ εἰπῶ πῶς ἔδειξεν ὄσσην κ' ἐγὼ γενναϊότητα.

— Ἐγὼ θάπέθαινα ἀπὸ τὸ φόβου μου, χωρὶς ἄλλο, παρετήρησεν ἡ θαλαμηπόλος.

— Διότι τοῦ λόγου σας εἰσθε γυναῖκα, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Μπρίττλς, ὅστις ἤρχισεν ἀναλαμβάνων θάρρος.

— Ὁ Μπρίττλς ἔχει δίκαιον, εἶπεν ὁ κύριος Τζάιλς ἐπιδοκιμάζων διὰ νεύματος τῆς κεφαλῆς τοὺς λόγους τοῦ ὑπηρετοῦ. Ἀπὸ μίαν γυναῖκα δὲν πρέπει κἀνεὶς νὰ περιμένη ἄλλο τίποτε· ἀλλ' ἡμεῖς ὁποῦ εἴμεθα ἄνδρες, ἐπήραμεν ἓνα φανάρι ἀπὸ τὴν κάμερα τοῦ Μπρίττλς, βγαίνουμε ὄζω καὶ ἔς τὸ σκοτάδι ψακτὰ ψακτὰ καταβαίνομεν τὴν σκάλα· νὰ, ἔτσι.»

Ὁ κύριος Τζάιλς ἠγέρθη καὶ ἔκαμε δύο ἢ τρία βήματα μὲ κεκλεισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ παραστήσῃ ζωηρότερον τὸ πρᾶγμα, ὅτε αἰφνης ἐρρίγησεν, ὡς καὶ πάντες οἱ ἄλλοι, καὶ ἐπανῆλθε ταχέως εἰς τὸ κάθισμά του. Ἡ μάγειρος καὶ ἡ θαλαμηπόλος ἐξέβαλον κραυγὴν τρόμου.

«Ἡ πόρτα ἐκτύπησε, εἶπεν ὁ κύριος Τζάιλς, προσποιούμενος τὸν ἀτάραχον. Ἄς ὑπάγῃ κἀνεὶς νάνοιξῃ.»

Οὐδεὶς ἐκινήθη.

«Παράδοξον πρᾶγμα, νὰ κτυπᾷ ἡ πόρτα τόσῳ πρωῒ, εἶπεν ὁ κύριος Τζάιλς, βλέπων τὰ ὠχρὰ πρόσωπα τῶν περιστοιχιζόντων αὐτὸν καὶ ὠχρῶν καὶ ὁ ἴδιος. Ἀλλὰ πρέπει νάνοιξωμεν τὴν πόρτα· ἀκούετε; ἄς ὑπάγῃ κἀνεὶς.»

Λέγων ταῦτα ὁ κύριος Τζάιλς ἐκύτταζε τὸν Μπρίττλς· ἀλλ' ὁ ἀγαθὸς ἐκεῖνος νέος, ὦν φύσει μετριόφρων, ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἦτο αὐτὸς ὁ κανεὶς, καὶ εἶχε φαίνεται τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ πρόσκλησις δὲν ἀπέβλεπεν εἰς αὐτόν· ὅπως δῆποτε οὐδαμῶς ἀπήνησεν. Ὁ κύριος Τζάιλς ἔπεισε τότε εἰς τὸν χαλκέα, ἀλλ' ἐκεῖνος εἶχεν ἀποκοιμηθῆ αἰφνιδίως. Περὶ δὲ τῶν γυναικῶν οὐδὲ λόγος ἔπρεπε νὰ γίνῃ.

«Ἐὰν ὁ Μπρίττλς προτιμᾷ νάνοιξῃ τὴν πόρταν ἐπὶ παρουσίᾳ μαρτύρων, εἶπεν ὁ κύριος Τζάιλς μετὰ βραχείαν σιγὴν, εἶμαι πρόθυμος νὰ τον συνοδεύσω.

— Καὶ ἐγὼ,» εἶπεν ὁ χαλκεὺς, ἐξυπνήσας μὲ τὴν αὐτὴν ταχύτητα, μεθ' ἧς εἶχεν ἀποκοιμηθῆ.

Ὁ Μπρίττλς ἐνέδωκεν εἰς τοὺς ὄρους τούτους, ἅπαντες δὲ, ἐνθαρρυνθέντες καὶ μικρὸν ἄφ' οὗ διὰ τῶν παραθυροφύλλων εἶδον ὅτι ἡ ἡμέρα εἶχε προχωρήσει, ἀνέβησαν τὴν κλίμακα· καὶ οἱ μὲν κύνες ἀπετέλουν τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν, τὴν δὲ ὀπισθοφυλακὴν ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες, διότι ἐφοβοῦντο νὰ μένωσι μόναι κάτω. Κατὰ συμβουλήν δὲ τοῦ κυρίου Τζάιλς ἅπαντες ὠμίλουν μεγαλοφώνως, διὰ νὰ δεῖξωσιν ὅτι ἦσαν πολλοὶ, καὶ ἀκούσῃ καὶ φοβηθῆ ὁ κρούσας τὴν θύραν ἂν εἶχε κακοὺς σκοπούς· εἰς τὸν νοῦν προσέτι τοῦ πονηροῦ κυρίου Τζάιλς ἐπῆλθε καὶ

ἑτέρα θαυμασία ἰδέα, νὰ συμπαῖ δηλαδὴ τὴν οὐρὰν τῶν σκύλων ἐν τῷ διαδρόμῳ, ὅπως ἀναγκάζῃ αὐτοὺς νὰ ὑλακτῶσι μανιωδῶς.

Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συνετῶν τούτων μέτρων, ὁ κύριος Τζάιλς ἔλαβε τὸν βραχίονα τοῦ χαλκεῶς, (διὰ νὰ τον ἐμποδίσῃ νὰ φύγῃ, ὡς ἔλεγεν ἀστεϊζόμενος) καὶ διέταξε νάνοιγῆ ἡ θύρα. Ὁ Μπρίττλς ὑπήκουσε, καὶ ἅπαντες συνωθοῦντο νὰ ἴδωσιν ὑπεράνω τῶν ὤμων ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, ἀντὶ δὲ θηρίου τινὸς ἢ τέρατος εἶδον τὸν ταλαιπωρον μικρὸν Ὀλιβερ, ἐξητλημένον καὶ ἄφωνον, ὅστις ἤνοιξεν ἐπιπόνως τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ διὰ τοῦ βλέμματος ἰκέτευεν αὐτοὺς.

«Ἐνα παιδί! ἀνεφώνησεν ὁ κύριος Τζάιλς, ἀπωθήσας μετὰ δυνάμειος τὸν χαλκέα πρὸς τὰ ὀπίσω· τί εἶναι; . . . πῶς! . . . τῆρα, Μπρίττλς. . . τῆραξε λοιπόν. . . δὲν τον ἀναγνωρίζεις;»

Ὁ Μπρίττλς, ὅστις κατὰ τὸ ἀνοιγμα τῆς θύρας εἶχεν ἐπιτηδείως κρυβῆ ὀπισθεν αὐτῆς, μόλις εἶδε τὸν Ὀλιβερ, καὶ ἔβαλεν ὀξεῖν κραυγὴν. Ὁ κύριος Τζάιλς, ἀρπάσας τὸ παιδίον ἐκ τοῦ ἐνὸς σκέλους καὶ τοῦ ἐνὸς βραχίονος (ὅστις εὐτυχῶς δὲν ἦτο ὁ τετραυματισμένος) τὸ ἔφερεν εἰς τὸν διάδρομον καὶ ἀπέθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τῶν πλακῶν.

«Τὸν ἐπιάσαμε! ἐκραύγασεν ὁ Τζάιλς ἐκ τοῦ κάτω μέρους τῆς κλίμακος· νὰ, ἓνας ἀπὸ τοὺς κλέφτας, κυρία! Ἐπιάσαμεν ἓνα ἀπὸ τοὺς κλέφτας, μίς. . . λαβωμένον, μίς. . . Ἐγὼ τὸν ἐτουφέκισα, μίς, καὶ ὁ Μπρίττλς ἐκράτει τὸ κερί!

— Μέσα εἰς ἓνα φανάρι, μίς!» ἐκραύγασεν ὁ Μπρίττλς σχηματίζων τὴν χεῖρα πρὸ τοῦ στόματος ὡς κόγχην διὰ νὰκουσθῆ καλλίτερον.

Αἱ δύο θεράπαινοι ἀνῆλθον ἐν σπουδῇ τὴν κλίμακα, διὰ νὰ κομίσωσιν ἐπάνω τὴν εἶδησιν ὅτι ὁ κύριος Τζάιλς συνέλαβεν ἓνα τῶν κλεπτῶν, ὁ δὲ χαλκεὺς προσεπάθει νὰ ἐπιναφέρῃ εἰς τὰς αἰσθήσεις του τὸν Ὀλιβερ ἐκ φόβου μὴ ἀποθάνῃ προτοῦ κρεμασθῆ. Ἐν μέσῳ δὲ τοῦ τοσοῦτου θορύβου καὶ τῆς ταραχῆς ἠκούσθη γλυκεῖά τις γυναικεῖα φωνή, τὰ πάντα δὲ ἠσύχασαν παραχρῆμα.

«Τζάιλς! ἠκούσθη ἡ φωνὴ ἐκ τῆς κορυφῆς τῆς κλίμακος.

— Ὅριστε, μίς, ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος. Μὴ φοβεῖσθε, μίς, δὲν ἔπαθα τίποτε μεγάλο πρᾶγμα! Δὲν ἀντεστάθῃ μὲ ἀπελπισίαν· κατάλαβε ἄγρηγορα πῶς κῆρε τὸν μᾶστορή του!

— Σιγᾷ! εἶπε διακόψασα αὐτόν ἡ νεάνις. Τρομάζετε τὴν θεῖαν μου μὲ τὰς φωνάς σας περισσότερον ἀπὸ τοὺς κλέφτας. Αὐτὸς ὁ δυστυχισμένος εἶναι ἐπικινδύνως πληγωμένος;

— Εἶναι θανατηφόρος πληγωμένος, μίς, ἀπεκρίνατο ὁ Τζάιλς θριαμβευτικῶς.

— Φαίνεται πῶς εἶναι νὰ ξεψυχήσῃ, μίς, ἐκραύγασεν ὁ Μπρίττλς ὡς πρότερον μὲ τὴν χεῖρα

πρὸ τοῦ στόματος· δὲν ἀγαπάτε νὰ καταιβήτε κάτω διὰ νὰ τον ἰδῆτε;

— Σιγᾶ, σὰς παρακαλῶ, μὴ κάμνετε τόσας φωνάς. Περιμένετε μίαν στιγμὴν νὰ ὑπάγω νὰ ἑμιλήσω τῆς θείας μου.»

Ἡ νεάνις ἀπεμακρύνθη ἡσύχως, ἐπανῆλθε δὲ μετὰ μικρὸν καὶ διέταξε νὰ μετακομίσωσι μετὰ προσοχῆς τὸν πληγωμένον εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ κυρίου Ἰζάιλς, παρήγγειλε δὲ καὶ εἰς τὸν Μπρίττλς νὰ ἐπισάξῃ παραχρῆμα τὸν ἵππον καὶ νὰ μεταβῆ εἰς Τσέρτσου διὰ νὰ εἴπῃ νὰ ἔλθοσι ταχέως ὁ εἰρηνοδίκης καὶ εἰς ἰατρούς.

«Δὲν ἀγαπάτε νὰ τον ἰδῆτε, μίς, ἠρώτησεν ὁ Τζάιλς μετὰ τοσαύτης ὑπερηφανείας, ὡς εἰ ὁ Ὀλιβερ ἦτο σπάνιον τι καὶ θαυμαστὸν πτηνὸν μετὰ καταπληκτικῆς ἐπιτηδειότητος φονευθὲν παρ' αὐτοῦ· μιά ἡματιὰ μόνον νὰ ρίξετε, μίς.

— Ὅχι, καθόλου, ἀπεκρίνατο ἡ νεάνις. Ὁ ταλαίπωρος! Τζάιλς, περιποιήσου τον καλὰ, ἔστω καὶ πρὸς χάριν μου.»

Ὁ γηραιὸς θεράπων εἶδεν αὐτὴν ἀπομακρυνομένην μεθ' ὑπερηφανείας καὶ θαυμασμοῦ, ὡς νὰ ἦτο κόρη του· εἶτα ἐδοήθησε νὰ μετακομίσωσι τὸν Ὀλιβερ εἰς τὸ ἐπάνω πάτωμα μετὰ προσοχῆς καὶ μερίμνης γυναικειάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'

Προεισαγωγικαὶ λεπτομέρειαι περὶ τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐν ἧ εὐρέθη ὁ Ὀλιβερ.

Ἐν ἀξιολόγῳ τινὶ ἐστιατορίῳ, ἐσκευασμένῳ κατὰ τὸν ἀρχαῖον τρόπον μᾶλλον, ὅστις καὶ πλείονας εὐκολίας καὶ ἀναπαύσεις παρέχει, παρὰ κατὰ τὸν νεώτερον, ὅστις μόνον κομψότητα παρουσιάζει—δύο κυριαὶ ἐπρογευμάτιζον καθήμεναι παρὰ τράπεζαν ἣν ἐκόσμει ποικιλία ὄψων θαυσιλῆς. Ὁ κύριος Τζάιλς, ἐν μεγάλῃ μαύρῃ στολῇ, ὑπνέρεται αὐτάς, ἰστάμενος εὐθυτενῆς ὡς λαμπὰς εἰς ἀπόστασιν ἴσην μετὰ τοῦ κυλικίου καὶ τῆς τραπέζης, τὴν κεφαλὴν ἀναβεβλημένην ἔχων πρὸς τὰ ὄπισθεν καὶ ἐλαφρῶς κλίνουσαν πλαγίως, τὸν ἀριστερὸν πόδα ἐμπρός, τὴν δὲ δεξιάν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐν ᾧ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐκράτει τρυβλίον. Ἐν τοιαύτῃ στάσει ἐφαίνετο ἄφατον αἰσθάνομενος εὐχαρίστησιν, ὡς κάλλιστα συνειδῶς τὴν τε ἀξίαν καὶ τὴν σπουδαιότητα αὐτοῦ.

Ἡ ἑτέρα τῶν δύο κυριῶν ἦν μὲν προθεβηκυῖα τὴν ἡλικίαν, ἀλλ' ὅμως τὸ ἀνάστημά της ἦτο εὐθὺ, ὡς τὰ νῶτα τῆς ὑψηλῆς δρυϊνῆς ἕδρας, ἐφ' ἧς ἐστηρίζετο. Ἡ περιβολὴ αὐτῆς, λίαν ἄλλως ἐπιμεμελημένη, συνήρμοσσε παλαιοὺς συρμούς κατὰ τινὰς κανόνας τῆς νεωτέρας φιλοκαλίας, οὕτως ὅμως, ὥστε νὰνὰδείκνυνται τὰ πλεονεκτήματα τῶν παλαιῶν. Ἀξιοπρεπῆς καὶ σεμνὴ, ἐκάθητο ἐρείδουσα τὰς ῥιγὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ προσηλοῦσα τὸ βλέμμα, οὐ τὴν δύναμιν δὲν ἐξησθένεωσεν ἡ ἡλικία, ἐπὶ τῆς παρκαθημένης νεάς.

Αὕτη ἦν κόρη ἀνθηρὰ τὴν ἡλικίαν καὶ περικαλλῆς. Δὲν θὰ λογισθῆ δέ τις ἀσεβῆς ὑποθέτων, ὅτι μορφήν τοιαύτην θὰ περιβάλλωνται οἱ ἄγγελοι τοῦ οὐρανοῦ, ἂν ποτε πρὸς ἐκτέλεσιν θεῶν βουλήσεων κατέρχωνται ὡς θνητοὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἦτο μόλις δεκαεπταετής, τὸ δ' ἀνάστημά της τοσοῦτω χάριεν καὶ λιγυρὸν, οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου της τοσοῦτον ὠραῖοι καὶ ἄγνοί, ἡ ἔκφρασις τῆς φυσιογνωμίας αὐτῆς τοσοῦτω γλυκεῖα καὶ εὐγενῆς, ὥστε ἐνόμιζες ὅτι στοιχειὸν της δὲν ἦτο ἡ γῆ, οὐδ' αἱ ἄλλαι γυναῖκες ὅμοιαι αὐτῇ. Ἡ ἐκ τῶν κυανῶν ὀφθαλμῶν της ἀπαυγάζουσα νοημοσύνη, ἐφαίνετο ἀνωτέρα ἢ κατὰ τὴν ἡλικίαν αὐτῆς, ἡ δὲ ζωηρὰ καὶ μετρίχως ἐνταυτῷ ἔκφρασις τῆς φυσιογνωμίας, τὸ εὐχαρὶ μειδίαμα, τὸ γαλήνιον μέτωπον, πάντα ταῦτα ἐμαρτύρουσαν εὐγένειαν καρδίας ὑψίστην, ἀγνότητα αἰσθημάτων καὶ τρυφερότητα, ἐνὶ δὲ λόγῳ ψυχὴν σπανίαν καὶ ἀγγελικὴν.

Ἐν ᾧ ἡ πρεσβυτίς ἐθεώρει αὐτὴν, ὕψωσε κατὰ τύχην τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀνέριψε τοὺς ἀφελῶς πρὸ τοῦ μετώπου της πίπτοντας πλοκάμους τῆς κόμης, εἰς δὲ τὸ βλέμμα αὐτῆς τοσαύτη ἐπέλαμπεν ἀπροσποίητος στοργὴ καὶ ἀβρότης, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὴν ἴδῃ μόνον χωρὶς νὰ τὴν ἀγαπήσῃ.

Ἡ πρεσβυτίς ἐμειδίασεν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ καὶ δάκρυ ἀγάπης, ὅπερ ἀκουσίως ἔχυσεν ταῦτοχρόνως.

«Εἶναι μίᾳ ὥρᾳ καὶ πλέον ἀφ' ὅτου ἀνεχώρησεν ὁ Μπρίττλς, ἡ ὄχι; ἠρώτησε μετὰ τινὰς στιγμᾶς σιγῆς.

— Μία ὥρα καὶ δώδεκα λεπτὰ, κυρία, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Τζάιλς, παρατηρήσας τὸ ἀργυροῦν ὠρολόγιόν του.

— Πάντοτε ἀργοπορεῖ αὐτὸς οὕτω, παρετήρησεν ἡ πρεσβυτίς.

— Ὁ Μπρίττλς ἦτο πάντα ὀκνὸν παιδί, κυρία, ἀπεκρίνατο ὁ θεράπων,—λεχθῆτω δ' ἐν παρῶδῳ, ὅτι ἀφ' οὗ ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ὁ Μπρίττλς ἦτο ὀκνός, ἐλαχίστη ὑπῆρχε πιθανότης ὅτι θὰ καθίστατο δραστήριος εἰς τὸ μέλλον.

— Καὶ ἀντὶ νὰ διορθωθῆ, χειροτερεύει, καθὼς φαίνεται, εἶπεν ἡ κυρία.

— Εἶναι τῷ ὄντι ἀσύγνωστος ἐὰν σταματᾷ εἰς τὸν δρόμον διὰ νὰ παίξῃ μετὰ ἄλλα μικρὰ παιδιὰ τῆς ἡλικίας του,» προσεῖπεν ἡ νεάνις γελῶσα.

Ὁ κύριος Τζάιλς ἐσκέπτετο ἀναμφιβόλως ἐὰν ἦτο πρόπον νὰ μειδιάσῃ εὐλαβῶς, ὅτε ἅμαξά τις ἔστη πρὸ τῆς θύρας τοῦ κήπου. Ἐκ ταύτης δὲ κατῆλθεν ἐν σπουδῇ εὐσαρκὸς τις κύριος, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ἄνευ προειδοποιήσεως καὶ εἰσώρμησεν εἰς τὸ ἐστιατόριον, ὅπου ὀλίγον ἔλειψε νὰνατρέψῃ τὸν κύριον Τζάιλς καὶ τὴν τράπεζαν τοῦ τεῖου ἐπ' αὐτοῦ.

«Ποῦ ἠκούσθη τοιοῦτο πρᾶγμα, ἀνεφώνησεν, ἀγαπητὴ κυρία Μαιυλάη (Maylie)! Εἶναι δυνατόν αὐτό! . . . Καὶ τὴν νύκτα μάλιστα! . . . Ποτέ μου δὲν εἶδα παρόμοιον πρᾶγμα!»

Καὶ ἐν ᾧ ἐπεφώνει ταῦτα ἐν εἶδει συλλυπητηρίων, ἔθλιψε τὰς χεῖρας τῶν κυριῶν καὶ ἐκάθησε πλησίον αὐτῶν. Ἀκολούθως ἠρώτησεν περὶ τῆς ὑγιείας τῶν.

«Εἶναι θαῦμα, ἐξηκολούθησε, θαῦμα ὅτι δὲν ἐπάθατε τίποτε ἀπὸ τὸν φόβον. Διατί δὲν ἐστείλατε ἀμέσως νὰ με καλέσητε; Ὁ ὑπηρέτης μου θὰ ἤρχετο ἀμέσως εἰς τὴν στιγμήν, καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος μὲ τὸν βοηθόν μου! . . . Ἐκαστος θὰ ἔσπευδε μετὰ χαρᾶς νὰ ἔλθῃ. . . ἐννοεῖται οἷοθεν, εἰς τοιαύτην περίστασιν. . . τόσοσιν ἀπροσδόκητον. . . καὶ τὴν νύκτα μάλιστα!»

Εἰς τὸν ἱατρὸν μεγίστην ἐντύπωσιν, ὡς φαίνεται, ἐνεποίησε, τὸ ὅτι οἱ κλέπται ἐπῆλθον νύκτωρ καὶ ἀπροσδοκῆτως, ὥστε οἱ κύριοι ἐκεῖνοι συνείθιζον νὰ ἐκτελῶσι τὰς ἐργασίας τῶν ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, ἢ νὰ προαναγγέλωσι τὴν ἐπίσκεψίν των δι' ἐπιστολῆς πρὸ δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν.

«Καὶ ὑμεῖς, μὲς Ῥόζα, εἶπεν ὁ ἱατρὸς πρὸς τὴν νεάνιδα, θὰ . . .

— ὦ! ἐγὼ εἶμαι ἐξαιρέτα, εἶπεν ἐκεῖνη διακόψασα αὐτόν· ἀλλ' ἐπάνω ἔχομεν ἓνα δυστυχῆ πληγωμένον καὶ ἡ θεία μου ἐπεθύμει νὰ τον ἰδῆτε.

— Βεβαίωτατα, ἀπεκρίνατο ὁ ἱατρὸς· καθὼς ἀκούω, σεῖς τὴν ἐπληγώσατε, Τζάιλς.»

Ὁ κύριος Τζάιλς, ὅστις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν διτυθῆται ἐν ταραχῇ τοὺς κυάθους, κατεκοκκίνησε, καὶ εἶπεν ὅτι πράγματι αὐτὸς ἔσχε τὴν τιμὴν ταύτην.

«Τὴν τιμὴν; εἶπεν ὁ ἱατρὸς. Ἦμπορεῖ ὅμως καὶ αὐτὸ, νὰ ἦναι ἐπίσης ἐντιμον τὸ νὰ πληγώσῃ κανεὶς ἓνα κλέπτην ἐκ τοῦ πλησίον, ὅσῳ καὶ τὸν ἀντίπαλόν του εἰς ἀπόστασιν δώδεκα βημάτων. Ὑποθέσατε, Τζάιλς, ὅτι αὐτὸς ἐπυροβόλησεν εἰς τὸν ἀέρα καὶ ὅτι ἐκτυπήθητε εἰς μονομαχίαν.»

Ὁ κύριος Τζάιλς, ὅστις πᾶσαν ἀστείότητα περὶ τῆς ἀνδραγαθίας του ἐθεώρει ὡς ἄδικον προσβολὴν τῆς δόξης του, ἀπεκρίνατο εὐσεβάστως, ὅτι δὲν ἦτο μὲν αὐτὸς ὁ ἀρμόδιος νὰ κρίνῃ τὸ ζήτημα, ὅπωςδὴποτε ὅμως πολὺ ἀστείον δὲν θὰ ἐθεώρησε τὸ πρᾶγμα ὁ ὑπ' αὐτοῦ πληγωθεὶς.

«Βεβαιοτάτα! εἶπεν ὁ ἱατρὸς. Ἀλήθεια, ποῦ εἶναι; Ὁδηγήσατέ με εἰς αὐτόν. Θὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ σας ἴδω, κατερχόμενος, κυρία. Ἄ! νὰ τὸ μικρὸν παράθυρον, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐχώθη ποτέ μου δὲν θὰ ἐπίστευα ὅτι ἠμπορεῖ νὰ χωρέσῃ ἄνθρωπος εἰς αὐτό.» Καὶ ἐξακολουθῶν τὰς τοιαύτας παρατηρήσεις του, ἀνῆλθε τὴν κλίμακα, ἐπόμενος τῷ κυρίῳ Τζάιλς.

Ἀνάγκη νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα ὅτι ὁ κύ-

ριος Λόσμπερν, χειρουργὸς, γνωστότατος εἰς τὰ πέραξ, ἦν φαιδρὸν καὶ ἀνοικτόκαρδον ἄγαμον γερόντιον. Πάντες ἠγάπων καὶ ἐτίμων αὐτόν, ἔνεκα δὲ τῆς ἀμερίμου καὶ εὐθύμου διαθέσεως του μᾶλλον ἢ ἔνεκα διαίτης ἦτο εὐσωμος καὶ ὑγιέστερος κολοκύνθησ.

Ἔμεινεν ἐν τῷ ἐπάνω ὀρόφῳ πολλῶ πλέον, ἀφ' ὅσον καὶ αὐτὸς καὶ αἱ κυρίαί ἐπίστευον ὅτι θὰ μείνῃ. Οἱ ὑπηρέται ἐκόμισαν ἐκ τῆς ἀμάξης τὴν μεγάλην θήκην τῶν ἐργαλείων του, ὁ κώδων ἐκρούσθη πολλάκις, καὶ πολλάκις οἱ ὑπηρέται ἀνῆλθον καὶ κατῆλθον τὴν κλίμακα. Ἐκ τούτου συνεπέρανέ τις ὅτι κᾄτι τι σπουδαῖον ἔτρεχε. Τέλος κατῆλθεν, ἐν ᾧ δ' αἱ κυρίαί ἔσπευδον μυρίας ἐρωτήσεις νὰ πευθύνωσιν αὐτῷ, ἔκλεισε μετὰ μυστηριώδους ἤθους τὴν θύραν προσεκτικῶς, ἐστήριξε τὰ νῶτα ἐπ' αὐτῆς, ὅπως μή τις εἰσέλθῃ καὶ μετὰ τὰ προφυλακτικὰ ταῦτα μέτρα, ἦνοιξε τὸ στόμα του.

«Πολὺ παράδοξον ὡς τόσοσιν πρᾶγμα αὐτὸ, κυρία Μαιυλάη, εἶπεν.

— Ἐλπίζω ἐν τούτοις ὅτι ὁ πληγωμένος δὲν θὰ διατρέχῃ κανένα κίνδυνον; ἠρώτησεν ἡ πρεσβυτίς.

— Δυνατὸν ἦτο καὶ τοῦτο, ἀπεκρίνατο ὁ ἱατρὸς. Ἐλπίζω ὅμως πῶς ὄχι. Εἶδατε αὐτόν τὸν κλέπτην;

— Ὅχι.

— Ἀλλὰ δὲν σας περιέγραψαν ὁποῖός τις εἶναι;

— Οὔτε.

— Συγγνώμην κυρία, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ κύριος Τζάιλς. Ἀλλ' ἐπρόκειτο νὰ σας ὀμιλήσω περὶ αὐτοῦ, ὅτε κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν εἰσῆλθεν ὁ κύριος ἱατρὸς.»

Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι ὁ κύριος Τζάιλς συνεστέλλετο νὰ ὀμολογήσῃ ὅτι ἐπυροβόλησε κατ' ἐνὸς παιδίου. Τοσαῦτα ἐγκώμια τῷ ἐπεδαφιλεύθησαν διὰ τὴν γενναιότητά του, ὥστε πάντα λίθον ἐκίνει, ὅπως κατορθώσῃ νὰ αναβάλλῃ ἐπὶ μικρὸν τὴν λεπτομερῆ τῶν διατρεζάντων ἀφήγησιν, ἵν' ἀπολαύσῃ, ἔστω καὶ ἐπὶ τινας μόνον στιγμάς, τὴν ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ ἠρωϊσμῷ φήμην του.

«Ἡ Ῥόζα ἤθελε νὰ ἰδῆ αὐτόν τὸν ἄνθρωπον, εἶπεν ἡ κυρία Μαιυλάη, ἀλλὰ δὲν τῇ τὸ ἐπέτρεψα.

— Χμ! ἔκαμεν ὁ ἱατρὸς. Ἡ ὄψις του ἐν τούτοις δὲν εἶναι καὶ πολὺ τρομερά. Ἐπιθυμεῖτε νὰ τον ἴδῃτε ἐπὶ παρουσίᾳ μου;

— Διατί ὄχι; ἀπεκρίνατο ἡ πρεσβυτίς· ἐὰν ἦναι ἀνάγκη.

— Νομίζω ὅτι πράγματι εἶναι ἀνάγκη, εἶπεν ὁ ἱατρὸς, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι πολὺ θὰ λυπηθῆτε διότι ἐβραδύνατε νὰ τον ἴδῃτε. Τώρα εἶναι πολὺ ἥσυχος. Ἐπιτρέπετε νὰ σας προσφέρω τὸν βραχίονά μου, μὲς Ῥόζα; Δὲν ὑπάρ-

χει οὐδ' ὁ ἐλάχιστος φόβος· σὰς βεβαιῶ θετικώτατα.»

*Επιταί συνήθεια.

**Π

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΟΣ

*Εράνισμα.

Πανταχοῦ σχεδὸν σήμερον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου θεωρεῖται ὁ πώγων ὡς ἀξιοπρεπὲς τοῦ ἀνδρὸς κόσμημα, καὶ ἀρρενωπὴν παρέχει καλλονὴν εἰς τὸν ἀνδρα τὸ δασὺ καὶ εὐμορφον γένειον. Κατὰ τοὺς παλαιότερους ὅμως χρόνους, καὶ ἰδίως παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, διάφοροι κατὰ καιροὺς ἐπεκράτησαν περὶ τούτου γνῶμαι καὶ ποικίλα ὑπῆρξαν τὰ κοινωνικὰ ἔθιμα, εἰς ἃ ὑπετάχθη ἢ τε μορφῇ καὶ ἢ ὑπαρξίς αὐτῆ τοῦ πώγωνος.

Οὕτως ἐν πρώτοις οἱ Αἰγύπτιοι οὐ μόνον τὸ γένειον αὐτῶν ἔκειρον, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν κόμην, ἔνεκα πιθανῶς κλιματικῶν λόγων. Παραδίδεται δὲ πρὸς τούτους παρὰ τῶν ἀρχαίων, ὅτι πρῶτοι εἰσαγαγόντες τὴν διὰ ξυροῦ ἀποκοπὴν τοῦ γενείου ὑπῆρξαν οἱ Ἄβαντες, παλαιὰ φυλὴ, τὴν Θράκην τὸ πρῶτον οἰκοῦσα καὶ εἰς τὴν Φωκίδα κατόπιν μεταναστέυσασα. Παρεδέξαντο δὲ οὗτοι, λέγεται, τὸ ξυράφιον καὶ τὴν κουρὰν τοῦ γενείου, παρατηρήσαντες ὅτι ὁ πώγων οὐ μόνον ἐν γένει δύσχηστος ἦτο καὶ ὀχληρὸς, ἀλλὰ καὶ κινδυνώδης συνάμα ἐν ὄρα πολεμικῆς συμπλοκῆς.

Μεγάλως ἐτιμᾶτο τὸ γένειον παρὰ τοῖς Ἰσραηλιταῖς. Πολλαχοῦ δὲ μάλιστα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μαρτυρεῖται, ὅτι καὶ διὰ νόμου ἦν ἀπηγορευμένη ἡ ἀποκοπὴ τοῦ γενείου. Ὁ πώγων ἔθεωρεῖτο ἐν γένει παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ὡς ἔμβλημα τοῦ ἐλευθέρου καὶ ἀξιοπρεποῦς ἀνδρὸς, διὰ τοῦτο δὲ καὶ δὲν ἐπετρέπετο εἰς τοὺς δούλους ἢ γενειοτροφία, καὶ μεγάλη ἐνομιζέτο ὕβρις κατ' ἐλευθέρου ἢ βιαία τοῦ πώγωνός του ἀπομάδησις ἢ ἀποκοπή. Μόνον ἐν ὄρα πένθους, κατόπιν μεγάλου δυστυχήματος, ἠδύνατο ὁ φέρων πώγωνα νὰ κείρῃ αὐτὸν, ἂν τούναντιον δὲν προὔτιμα ν' ἀφήσῃ αὐτὸν καθειμένον καὶ ἀτημέλητον.

Οἱ Ἄραβες καὶ σήμερον ἔτι ἔχουσιν ἰσορὴν τὸν πώγωνα· ὀμνίουσι πρὸ αὐτοῦ ὑποσχόμενοι, ἐξορκίζουσι τοὺς ἄλλους, χάριν αἰτούμενοι παρ' αὐτῶν, ἐν ὀνόματι τοῦ πώγωνός των, καὶ μεγίστην ὑπολαμβάνουσιν ὕβριν τὴν βιαίαν ἀφαίρειν τοῦ γενείου, προτιμῶντες τὸν θάνατον μᾶλλον τοιοῦτου αἴσχους. Ἡ τοιαύτη δὲ περὶ τοῦ πώγωνος γνώμη κρατεῖ ἔτι σήμερον καὶ παρ' ἄλλοις πολλοῖς τῶν ἀνατολικῶν λαῶν.

Οἱ Ἕλληνας κατὰ τοὺς παλαιότερους καιροὺς ἔφερον δολιχρὸν τὸν πώγωνα, εἰς ἔμβλημα ἀρρενωπῆς ἀξιοπρεπείας, ἰδιαιτέρᾳ δὲ τῶν θεῶν εὐνοία ἐνομιζέτο τὸ ἄφθονον καὶ ὠραῖον γένειον. Παρ' Ὀμήρῳ ἦδη πολλαχοῦ ἀπαντᾶται μετ' εὐφημίας ἀναφερόμενος ὁ ὠραῖος πώγων τοῦ Νέστορος καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος, τοῦ Πριάμου καὶ

τοῦ Ὀδυσσέως καὶ ἄλλων ἡρώων τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσεΐας. Βραδύτερον ἤρξαντο οἱ Ἕλληνες κείροντες τὸν πώγωνα, καὶ Ἀλέξανδρος ἰδίως ὁ Μέγας λέγεται πρῶτος μετενεγκὼν τὸ ἔθιμον τοῦτο ἐξ Ἀνατολῆς, καὶ διατάξας ἐν πρώτοις εἰς τοὺς στρατιώτας τοὺς τὴν ἀποκοπὴν τοῦ γενείου των. Καὶ γενικῶς μὲν οἱ Ἕλληνες ἐκείροντο τὸν πώγωνα ἐν τοῖς δημοσίοις κουρείοις, ὅπου καὶ τὴν κόμην αὐτῶν ἔκοπτον, καὶ δι' ἐλαίων καὶ μύρων ἠλείφοντο, καὶ τοὺς ὄνυχας τῶν χειρῶν αὐτῶν ὑτρίπιζον ἐπὶ τὸ κομφοπρεπότερον. Οἱ πλουσιώτεροι ὅμως αὐτῶν ἐκείροντο οἴκοι ὑπὸ δούλων, ἐπιτηδευομένων τοῦ κουρέως τὴν τέχνην.

Τὸ κατ' ἀρχὰς μεγάλως ἐπολεμήθη ἐν Ἑλλάδι ὁ συρμὸς τοῦ κείρειν τὸν πώγωνα, καὶ πολλαχοῦ μάλιστα διὰ ῥητῶν νόμων ἀπηγορεύθη· ἀλλ' οὐχ ἦττον ὁ νεωτερισμὸς κατίσχυσε καὶ βαθμηδὸν ἐπεκράτησε γενικῶς. Οἱ σοφισταὶ μόνον καὶ οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι ἐπέμειναν πωγωνοφοροῦντες, ἐκεῖνοι μὲν ἐκ συνθηματικῆς σοβαρότητος, οὗτοι δὲ ἐκ περιφρονήσεως πρὸς τὰς κοινωνικὰς ἀπαιτήσεις καὶ τῆς κομψότητος καὶ καθαριότητος τοὺς νόμους.

Καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐπίσης μέχρι τοῦ τριακοστοῦ πρὸ Χριστοῦ ἔτους ἔτρεφον τὸ γένειον. Κατὰ τὴν ἐποχὴν δὲ ταύτην ἤλθον οἱ πρῶτοι κουρεῖς ἐκ Σικελίας εἰς Ῥώμην καὶ ἀπὸ τοῦ νεωτέρου Σκηπτιῶνος ἰδίως ἐγενικεύθη παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις τὸ ξυρὸν καὶ τοῦ πώγωνος ἡ ἀποκοπή. Ἐκτοτε μόνον αἱ κοινότεραι τάξεις ἔτρεφον τὸν πώγωνα, πρὸς ἀποφυγὴν πιθανῶς τῶν ἐξόδων τοῦ ξυραφίσματος, καὶ νέοι τινὲς ἐπίσης καλλωπισταὶ, οἵτινες διεμόρφουν τὸ γένειόν των κατὰ ποικίλα καὶ ἀλλόκοτα σχήματα, φιλαρέσκως χάριν τοῦ ὠραίου φύλου τῆς Ῥώμης κομψευόμενοι. Μόνον δὲ περὶ τοῦ Γαίου Μάρκου, νικητοῦ τοῦ Ἰουγούρθα καὶ ἐπτάκις ὑπατεύσαντος, γνωρίζομεν, ὅτι ἔφερον ἀνέπαφον καὶ πλήρη τὸν πώγωνά του. Ἄλλως, μόνον πενθοῦντες οἱ τῆς ἀνωτέρας τάξεως ἄφινον πλήρες καὶ καθειμένον τὸ γένειον, οὐδεὶς δὲ Ῥωμαῖος, ὑπερβὰς τὸ 24 τῆς ἡλικίας τοῦ ἔτος, ἠδύνατο νὰ τρέφῃ πώγωνα μακρὸν, καὶ ἡ πρώτη μάλιστα διὰ ξυροῦ ἀποκοπὴ τοῦ γενείου ἦν ἐορτὴ πανηγυρικῶς τελουμένη. Ὁ Αὐγούστος π.χ. ἔδωκε τὴν ἡμέραν ταύτην πολυτελέστατον συμπόσιον, ὃ δὲ Νέρων ἀνέθηκε τὸν πρῶτόν του πώγωνα, ἐντὸς χρυσῆς κυτίδος, εἰς τὸν καπιτώλιον Δία. Οὕτω παρῆλθον οἱ τελευταῖοι τῆς δημοκρατίας αἰῶνες, μέχρις οὗ τέλος ὁ αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς, ἔνεκεν ὑπερσαρκωμάτων τινων, ἀσχημιζόντων τὴν κάτω σιαγόνα του, ἀφῆκε πάλιν τὸν πώγωνα. Πολλοὶ, ἐννοεῖται, ὑπῆρξαν οἱ τοῦ νέου συρμοῦ θιασῶται, καὶ πάντες τοῦ Ἀδριανοῦ οἱ διάδοχοι, μέχρι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, παρίστανται πωγωνοφόροι ἐπὶ τῶν νομισμάτων αὐτῶν.